

לקוטי תורה • פרשת קרח • מאמר 1

ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי וגו'

"קרח בן יצהר בן קהת בן לוי לקח"

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק

LikuteiTorah.com

הפרשה החסידית

[/likuteitorah.com/he/likutei-torah/korach/1](https://likuteitorah.com/he/likutei-torah/korach/1)

1 ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי וגוי. להבין ענין מחלוקת קרח ועדתו על משה ואהרן.

”ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי וגוי. [עלינו] להבין את ענין המחלוקת של קרח ועדתו נגד משה ואהרן.

וברכות פרשה זו א”ר [אמר רבין] לוי למה חלק קרח על משה אמר אני בנו של שמן בן יצהר שנאמר ותירושך ויצהרך וגוי

ובמדרש רבה על פרשה זו אמר רבי לוי: מדוע חלק קרח על משה? הוא אמר: ”אני בן שמן, בן יצהר”, כמו שנאמר: ”תירושך ויצהרך” וגוי,

אשר נשבע לאבותיך לתת לך ר”פ עקב תירוש זה יין ויצהרך זה השמן ובכל משקים שתתן את השמן הוא

”אשר נשבע לאבותיך לתת לך”, כתחילת פרשת עקב. ”תירוש זה יין, ויצהרך זה השמן. ובין כל המשקים, כשנותנים לתוכם שמן, הוא

נמצא עליון כוי ומה אלו שנמשחו בשמן בלבד נטלו כהונה ומלכות אני שאני בנו של שמן אינו נמשח ונעשה כהן ומלך מיד נחלק על משה עכ”ל [עד כאן לשוננו] וע”ש באריכות.

נמצא למעלה” וגוי. ”והרי אלה שנמשחו בשמן בלבד זכו לכהונה ולמלכות; האם אני, שאני בן שמן, לא איהפך במשיחה לכהן ולמלך?” מיד חלק על משה. עד כאן לשון המדרש; ועיין שם באריכות.

2 ולהבין זה וגם השייכות אל המחלוקת שחלק על כהונת אהרן חלק ג”כ על מצות ציצית

[יש] להבין זאת, וגם את הקשר למחלוקת: מי שחלק על הכהונה של אהרן חלק גם על מצוות ציצית,

כמו שפרש”י [שפירש רש”י / שפירוש רש”י] טלית שכולה תכלת חייבת בציצית או פטורה אמר להן חייבת התחילו לשחק עליו כוי והוא מבואר ברכות פ’ זו ובתנחומא.

כפי שמסביר רש”י: [קורח שאל,] ”טלית שכולה תכלת חייבת בציצית או פטורה?” אמר להם: ”חייבת”. התחילו לצחוק עליו וכו’. והדבר מבואר במדרש רבה על פרשה זו ובתנחומא.

3 וגם איתא ברכות שנתקנא לפי שבלוים נאמר והעבירו תער כוי ואהרן אחיו קשטו כוי דהיינו מ”ש

כשמן הטוב כוי יורד על הזקן זקן אהרן כוי.

עוד נאמר במדרש רבה שקורח קינא מפני שעל הלויים נאמר ”והעבירו תער” וכו’, ואילו את אחיו אהרן הוא [משה] קישט וכו’; כלומר, מה שנאמר ”כשמן הטוב” וכו’, ”יורד על הזקן, זקן אהרן” וכו’.

ולהבין כל זה צ"ל תחלה מעט מזעיר ענין מצות עשיית ציצית דכתיב ועשו להם ציצית כו' פתיל תכלת כו' וזכרתם כו' ולא תתורו כו'.

כדי להבין את כל זה, עלינו להקדים תחילה [הסבר] קצר ביותר בעניין מצוות עשיית ציצית, ככתוב: "ועשו להם ציצית" וכו', "פתיל תכלת" וכו', "וזכרתם" וכו', "ולא תתורו" וכו'.

4 והענין דהנה כתיב מלא כל הארץ כבודו, כבודו היינו זיו יקריה, וכתיב את השמים ואת הארץ אני מלא אני ממש.

ההסבר הוא כך: נאמר: "מלא כל הארץ כבודו"; "כבודו" פירושו זיו כבודו (זיו יקריה). ונאמר: "את השמים ואת הארץ אני מלא" — "אני" ממש.

וידוע שזהו ענין ב' הבחינות ממכ"ע [ממלא כל עלמין] וסוכ"ע כמ"ש בד"ה אני לדודי ובד"ה וזאת המצוה ובשאר דוכתי.

וידוע שזהו ענינן של שתי הבחינות: ממלא כל עלמין וסוכב כל עלמין, כפי שמבואר במאמר המתחיל "אני לדודי", במאמר המתחיל "וזאת המצוה" ובמקומות נוספים.

וזהו ג"כ ענין תורה ומצות. דהנה כתיב לבושיה כתלג חיור ושער רישי [רישיה] כעמר נקא. והיינו

וזהו גם ענינן של תורה ומצוות. שהרי נאמר: "לבושו היה לבן כשלג, ושער ראשו כצמר נקי". והיינו:

כי בחי' סוכ"ע נקי לבושיה כמ"ש ה' מלך גאות לבש (וכמשנ"ת [וכמו שנתבאר] בד"ה יביאו לבוש מלכות)

בחינת סוכב כל עלמין נקראת "לבושו", כפי שנאמר: "ה' מלך, גאות לבש" (וכפי שנתבאר במאמר המתחיל "יביאו לבוש מלכות");

וזהו שרש ענין המצות שנקראו לבושים. ובחינת שער רישי [רישיה] היינו מה שמאיר בבחי' פנימי להיות ממכ"ע [ממלא כל עלמין] והוא שרש התורה.

וזהו שורש ענינן של המצוות, הנקראות לבושים. בחינת "שער ראשו" היא מה שמאיר באופן פנימי, להיות ממלא כל עלמין; והיא שורש התורה.

והנה במצות ציצית יש כללות ב' הבחינות האלו כמש"ל [כמה שכתוב לעיל] בד"ה אני כו' אשר הוצאתי כו' והנה במצוות ציצית כלולות שתי הבחינות הללו, כפי שנתבאר לעיל במאמר המתחיל "אני" וכו', "אשר הוצאתי" וכו'.

כי הטלית הוא בחיי לבושיה ולכן עיקר מצותו טלית לבן מצמר הכבשים שהוא כענין לבושיה כתלג חיור. בחיי סוכי"ע.

שהרי הטלית היא בחינת "לבושו", ולכן עיקר קיום המצווה הוא בטלית לבנה מצמר כבשים, בדומה ל"לבושו לבן כשלג" — בחינת סוכב כל עלמין.

5 ועמ"ש בפי אמור בענין והכשבים הפריד יעקב. והציצית הם ג"כ ממין כנף והיינו בחיי ושער רישיה כעמר נקא,

ועיינו במה שנכתב בפרשת אמור בעניין "ויעקב הפריד את הכבשים". גם הציצית היא מאותו מין כמו כנף הבגד (מין כנף); כלומר, היא בבחינת "ושער ראשו כצמר נקי",

ול"ב חוטין בחינת ל"ב נתיבות החכמה מה שנמשך להאיר בבחי' א"פ [אור פנימי] כי החכמה נק' ראשית הגילוי והחכמה מאין תמצא.

ושלשים ושניים החוטים הם בבחינת שלושים ושניים נתיבות החכמה: מה שנמשך להאיר בבחינת אור פנימי. שכן החכמה נקראת תחילת הגילוי, ו"חכמה נמצאת מן האין".

6 וזהו ענין אין כבוד אלא תורה והיינו כבוד עילאה ל"ב נתיבות החכמה. ברוך כבוד ה' ממקומו. וזהו עניינה של האמירה "אין כבוד אלא תורה": הכוונה היא לכבוד העליון, ל"ב נתיבות החכמה. "ברוך כבוד ה' ממקומו".

כמ"ש בד"ה כי על כל כבוד חופה ובד"ה לסוסתי. ועמ"ש בד"ה וידבר אלקים כו' אנכי הוי' אלקיך גבי אם אין חכמה אין יראה.

כפי שמוסבר במאמר המתחיל "כי על כל כבוד חופה" ובמאמר המתחיל "לסוסתי". ועיינו במה שנכתב במאמר המתחיל "וידבר אלקים" וכו', "אנכי הוי' אלקיך", בעניין "אם אין חכמה אין יראה".

7 ולבאר הדברים הנה צ"ל תחלה ענין א"פ [אור פנימי] וא"מ [ואור מקיף] ובחי' עגולים ויושר והענין הוא כי א"פ [אור פנימי] היינו מה שנכנס ומתיישב בהכלי בבחי' יושר והדרגה מעלה ומטה חב"ד [חכמה בינה ודעת] חג"ת [חסד גבורה תפארת] נה"י [נצח הוד יסוד].

כדי להסביר את הדברים, יש להקדים [ולבאר] את עניין האור הפנימי (אור פנימי) והאור המקיף (אור מקיף), ואת בחינות העיגולים והיושר. והעניין הוא שהאור הפנימי הוא האור שנכנס לכלי ומתיישב בתוכו בסדר של יושר והדרגה, מלמעלה למטה: חכמה, בינה ודעת; חסד, גבורה ותפארת; נצח, הוד ויסוד.

ובחיי א"מ [אור מקיף] הוא מה שלא היה יכול ליכנס בהכלי כלל מפני גודל אורו ונשאר למעלה מן הכלי בבחי' מקיף

ואור מקיף הוא האור שאינו יכול להיכנס לכלי כלל, מפני עוצמת האור שבו, ולכן הוא נשאר מעל הכלי בבחינת מקיף.

וגם הוא בבחי' עיגול שהרי מקיף הראש והרגל כאחד (והיינו בחי' מקיף הישר שמעולם לא נכנס בהכלי).

והוא גם בבחינת עיגול, שהרי הוא מקיף את הראש ואת הרגל כאחד — כלומר, בחינת האור המקיף של היושר, שמעולם לא נכנס לכלי.

והנה ידוע בע"ח [בעץ חיים] ענין הקו וחוט שנמשך מן אור א"ס ב"ה שהוא כדי להיות נמשך ומאיר בבחי' א"פ [אור פנימי] וראשית הגילוי בחכמה כו' ונקי ממכ"ע [ממלא כל עלמין] שמאיר בכל עולם לפי ערכו כו'.

והנה, עניין הקו והחוט הנמשכים מאור אין סוף ברוך הוא ידוע מעץ חיים: הם נמשכים כדי שהאור יימשך ויאיר בבחינת אור פנימי, וראשית הגילוי היא בחכמה וכו'. אור זה נקרא ממלא כל עלמין, משום שהוא מאיר בכל עולם לפי מידתו וכו'.

אמנם בחי' סוכ"ע הוא אור א"ס המקיף לכל העולמות בשוה מראש דא"ק [דאדם קדמון] עד רגלי העשי' [העשייה]

ואילו בחינת סוכב כל עלמין היא אור אין סוף המקיף את כל העולמות במידה שווה, מראש אדם קדמון ועד רגלי העשייה.

וגם מקיף את הקו כו' (ועמ"ש מזה בביאור שע"פ יביאו לבוש מלכות בד"ה להבין ההפרש), והנה שרש המקיפים נמשך מבחינת עגולים.

והוא מקיף גם את הקו וכו' [ועיינו במה שנתבאר על כך בביאור על הפסוק "יביאו לבוש מלכות", במאמר המתחיל "להבין ההפרש"]. והנה, שורש האורות המקיפים נמשך מבחינת העיגולים.

ואף שהן נמשכים מבחי' הקו וחוט שממנו נמשכים גם המקיפים שבכל העולמות, אעפ"כ [אף על פי כן] שרש המקיפים נמשך מבחי' העיגול הגדול המקיף את הקו וחוט

ואף שהם נמשכים מבחינת הקו והחוט, שממנו נמשכים גם האורות המקיפים שבכל העולמות, אף על פי כן שורש האורות המקיפים נמשך מבחינת העיגול הגדול המקיף את הקו והחוט.

(וע"ד כמו המלי אף שנמשכה מז"א שמתפארת דז"א נעשה כתר לנוק' [לנוקבא] זה אינו כ"א שההשפעה עובר דרך הימנו.

(וזה בדומה למלכות: אף שהיא נמשכת מז"א, שכן התפארת של ז"א נעשית כתר לנוקבא, אין זה אלא שההשפעה עוברת דרכו).

אבל בשרשה היא נלקחת משרש עליון בפ"ע [בפני עצמו] וכנודע מענין בחכמה יסד ארץ כונן שמים בתבונה. ולכן יש עת שעלייתה למעלה יותר ממנו כמו בתפלת נעילה.

אך בשורשה היא נלקחת משורש עליון משלה, כידוע בעניין "בחכמה יסד ארץ, כונן שמים בתבונה". לכן יש זמן שבו עלייתה היא למעלה ממנו, כמו בתפילת נעילה,

ונקי אז עטרת בעלה ועד"ז גם כן המדות לגבי השכל דאף שהמדות נולדים מהשכל. אין זה אלא שהשכל גורם להולדת והתהוות המדות אבל עיקר המדות בשרשן נלקחו ממקום עליון יותר מהשכל.

ואז היא נקראת "עטרת בעלה". וכך גם ביחס שבין מדות לשכל: אף שהמדות נולדות מן השכל, אין פירוש הדבר אלא שהשכל גורם להולדתן ולהתהוותן של המדות; אבל עיקרן של המדות, בשורשן, נלקח ממקום גבוה יותר מן השכל.

ויפה כח הבן מכח האב כמ"ש במ"א גבי ענין האבות הן הן המרכבה וגבי רצועות דתש"ר [דתפילין של ראש] בביאור ע"פ שימני כחותם ע"ש ועד"ז יובן כאן בענין המקיפים דאע"פ [דאף על פי] שנמשכים מהקו מ"מ שרשן מבחי שלמעלה מהקו.

וי"פה כוח הבן מכוח האב", כפי שנתבאר במקום אחר בעניין "האבות הן הן המרכבה", וכן בעניין הרצועות של תפילין של ראש, בביאור על "שימני כחותם", עיין שם. וכך יובן גם כאן בעניין האורות המקיפים: אף שהם נמשכים מן הקו, מכל מקום שורשם הוא בבחינה שלמעלה מן הקו.

ועמ"ש כה"ג [כהאי גוונא] בד"ה וירא ישראל את ה' בענין עלמא דאתכסיא בחי' ים שהוא בחינת סוכ"ע כו' והיינו שלהיותו בחי' עלמא דאתכסיא שהוא בחי' מקיף לכן שרשו מבחי' סוכ"ע וע"ש בד"ה אז ישיר) וכמ"ש מזה ג"כ בביאור ע"פ את שבתתי תשמרו.

וראה מה שנתבאר בדומה לכך בדיבור המתחיל "וירא ישראל את ה'", בעניין העולם הנסתר, בחינת הים, שהיא בחינת סובב כל עלמין וכו'. כלומר, מכיוון שזו בחינת העולם הנסתר, שהיא בחינת מקיף, שורשה הוא אפוא מבחינת סובב כל עלמין; ועיין שם בדיבור המתחיל "אז ישיר". וכפי שנתבאר על כך גם בביאור על "את שבתותי תשמורו".

אבל הא"פ [האור פנימי] נמשך מבחי' היושר כו'. ובהקדמה זו יובן ענין עליות העולמות נ' אלפים יובלות הוא הכל בהאור פנימי שיתגלו אורות עליונים יותר בהכלים ע"י עליות והזדככות הכלים.

אך האור הפנימי נמשך מבחינת היושר וכו'. בהקדמה זו יובן ענין עליות העולמות במשך חמישים אלף יובלות: מדובר כולו באור הפנימי — שאורות עליונים יותר יתגלו בכלים כאמצעות עליית הכלים והזדככותם.

כמו ג"ע [גן עדן] התחתון הוא בחי' כלי לגילוי אור וזיו מא"ס ב"ה וג"ע [וגן עדן] העליון הוא כלי לגילוי אור ותענוג גדול ונעלה יותר לאין שיעור על האור שבג"ע [שבגן עדן] התחתון.

למשל, גן עדן התחתון הוא כלי לגילוי אור וזיו מאין סוף ברוך הוא, וגן עדן העליון הוא כלי לגילוי אור ותענוג גדולים ונעלים לאין שיעור מן האור שבגן עדן התחתון.

8 והנה כתיב באדה"ר [באדם הראשון] וינחהו בג"ע [בגן עדן] לעבדה ולשמרה פי' שהג"ע [שהגן עדן] שהוא עתה אצלינו קבלת שכר על המצות היה אז אצל אדה"ר [אדם הראשון] בחינת מקום העבודה

והנה נאמר על אדם הראשון: "ויניחהו בגן עדן לעבדה ולשמרה". פירוש הדבר הוא שגן עדן, שהוא עבורנו כיום מקום קבלת השכר על המצוות, היה אז עבור אדם הראשון מקום של עבודה,

כמו שאצלנו עתה העוה"ז, וקבלת השכר היה למעלה מן הג"ע [הגן עדן] ולא היה הג"ע [הגן עדן] אצלו נחשב לבחינת קבלת שכר כ"א היה אצלו בחי' מדור

כפי שעבורנו כיום העולם הזה הוא מקום העבודה; ואילו קבלת השכר הייתה למעלה מגן עדן. גן עדן לא נחשב עבורו מקום לקבלת שכר, אלא היה עבורו מקום מגורים,

כמו עתה אצלנו העוה"ז, ועמ"ש מזה בד"ה הן האדם היה כאחד ממנו וסד"ה אסרי לגפן עירה וז"ש [וזהו שכתוב] ויטע ה' אלקים גן כו'

כפי שהעולם הזה הוא עבורנו כיום. וראו מה שנכתב על כך במאמר המתחיל "הן האדם היה כאחד ממנו" ובסוף המאמר המתחיל "אסרי לגפן עירה". וזהו [פירוש] הכתוב: "ויטע ה' אלקים גן" וגו':

ויטע היינו בחי' עשי' [עשיה] כו' כי אז קודם החטא גם כללות עולם העשייה היה בבחי' עליונה הרבה יותר ויותר ממה שהוא עתה,

"ויטע" הוא בחינת עשיה וכו'. שכן אז, לפני החטא, גם כללות עולם העשייה הייתה בדרגה נעלית הרבה, הרבה יותר מכפי שהיא כיום.

ומזה יובן ענין עליות העולמות שיתגלו אורות עליונים יותר בהכלים עד שמה שעתה הוא בחינת אצילות יהיה לע"ל [לעתיד לבוא] בחי' עשיה

מכאן יובן עניין עליית העולמות: אורות נעלים יותר יתגלו בתוך הכלים, עד שמה שכיום הוא בחינת אצילות יהיה לעתיד לבוא בחינת עשיה;

דהיינו שעולם העשי' [העשיה] דלע"ל [דלעתיד לבוא] יהי' [יהיה] בו הגילוי שעכשיו באצילות (ועמ"ש במ"א ע"פ והיה אור הלבנה כו') ובחי' האצילות דלע"ל [דלעתיד לבוא] יהי' [יהיה] יותר גבוה לאין קץ מפני שיתגלו אורות גדולים יותר בהכלים

כלומר, בעולם העשיה שלעתיד לבוא יהיה הגילוי המצוי כיום באצילות (וראו מה שנכתב במקום אחר על "והיה אור הלבנה" וכו'), ואילו בחינת האצילות שלעתיד לבוא תהיה נעלית לאין קץ, משום שיתגלו בכלים אורות גדולים יותר

(ועמ"ש ע"פ כי כאשר השמים החדשים. ועיין בספר הגלגולים פי' י"ז פייט ועמ"ש בביאור ע"פ אלה מסעי גבי עתידה א"י [ארץ ישראל] שתתפשט כו'), וזהו הכל גילוי אורות פנימים בהכלים שיתגלה יותר עד אין קץ נ' אלפים יובלות,

(וראו מה שנכתב על "כי כאשר השמים החדשים"; וכן ראו ספר הגלגולים, פרקים י"ז וי"ט; וכן מה שנכתב בביאור על "אלה מסעיי" בעניין "עתידה ארץ ישראל שתתפשט" וכו'). כל אלה הם גילויים של אורות פנימיים בתוך הכלים, שמתגלים עוד ועוד בלי סוף, חמישים אלף יובלות,

אבל לגבי הא"מ [האור מקיף] שלמעלה מהקו המקיף מראש א"ק [אדם קדמון] עד רגלי העשיה בשוה שם אין שינוי כלל שהרי מקיף לאצי' ועשיה בהשוואה אחת,

אבל ביחס לאור המקיף שלמעלה מהקו, המקיף בשוה מראש אדם קדמון ועד רגלי העשיה, אין שם שינוי כלל, שהרי הוא מקיף את אצילות ואת עשיה באותה מידה.

ולכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] יפה שעה אחת בתשובה ומע"ט [ומעשים טובים] בעוה"ז מכל חיי העוה"ב [העולם הבא] לשון רבים היינו גם מכל החמשים אלפים יובלות

ולכן אמרו חז"ל: "יפה שעה אחת בתשובה ומעשים טובים בעולם הזה מכל חיי העולם הבא". "חיי" הוא לשון רבים, כלומר, אפילו מכל חמישים אלף היובלות,

שהם רק מגילוי הא"פ [האור הפנימי] שהוא בחי' זיו והארה ביו"ד נברא העולם הבא [העולם הבא] יו"ד צמצום גדול כו'

שהם רק מגילוי האור הפנימי, שהוא בחינת זיו והארה: "ביו"ד נברא העולם הבא" — היו"ד מורה על צמצום גדול וכו';

אבל לית מחשבה תפיסא ביה כלל במהותו ועצמותו אבל ע"י תשובה ומע"ט [ומעשים טובים] בעוה"ז ממשיך בחי' אור מקיף סוכ"ע מהותו ועצמותו.

אבל "לית מחשבה תפיסא ביה כלל" במהותו ועצמותו. ואילו על ידי תשובה ומעשים טובים בעולם הזה, ממשיכים את בחינת האור המקיף, סוכב כל עלמין — מהותו ועצמותו.

(ועמ"ש מזה בד"ה ובבואה לפני המלך ובד"ה לריח שמניך. ובד"ה להבין ענין הפסוק מי אל כמוך. ועמ"ש ע"פ וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך).

(ועיין במה שכתוב על כך בדיבור המתחיל "ובבואה לפני המלך", בדיבור המתחיל "לריח שמניך" ובדיבור המתחיל "להבין ענין הפסוק מי אל כמוך". ועיין במה שכתוב על הפסוק "וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך").

וזהו ענין ב' הפסוקים דכתיב את השמים ואת הארץ אני מלא אני ממש. וכתוב מלא כל הארץ כבודו. וכבודו היינו רק בחי' זיו ולא אני ממש.

וזהו ענינם של שני הפסוקים: נאמר "את השמים ואת הארץ אני מלא" — "אני" ממש; ונאמר "מלא כל הארץ כבודו". "כבודו" הוא רק בחינת זיו, ולא "אני" ממש.

והענין כי מ"ש אני מלא זהו בחי' אור א"ס ב"ה הסוכב ומקיף להקו ולכל העולמות בשוה והענין הוא, שמה שנאמר "אני מלא" הוא בחינת אור אין סוף ברוך הוא, הסוכב ומקיף את הקו ואת כל העולמות בשוה.

כי סוכב ומקיף אין הפי' שמקיף מלמעלה כי אדרבה לית אתר פנוי מיניה ממש וזהו אני מלא.

כי "סוכב ומקיף" אין פירושו שהוא מקיף מלמעלה; אדרבה, "לית אתר פנוי מיניה" ממש, וזהו "אני מלא".

9 וגם את השמים ואת הארץ בשוה, רק שנק' סוכב לפי שהוא אינו מושג בשום עולם ואינו מתלבש בהשגה, ומלא כל הארץ כבודו הוא בחינת זיו כנ"ל.

וגם [הוא ממלא] את השמים ואת הארץ במידה שווה. הוא נקרא "סוכב" רק משום שאינו נתפס בשום עולם ואינו מתלבש בהשגה. ועל הפסוק "מלאה הארץ כבודו": "כבודו" הוא בחינת זיו, כפי שהוזכר לעיל.

והיינו הא"פ [האור פנימי] שנמשך ומתלבש בתוך העולמות ומתגלה בהם ע"י עליות העולמות בני אלפים יובלות שמתגלים יותר האורות בהכלים כנ"ל.

כלומר, האור הפנימי שנמשך ומתלבש בתוך העולמות ומתגלה בהם באמצעות עליות העולמות בחמישים אלף יובלות, שבהן האורות מתגלים יותר בתוך הכלים, כפי שהוזכר לעיל.

10 ובענין נ' אלפים יובלות י"ל [יש לומר] שזהו מ"ש ושם אחיו יובל ולכן היה אבי כל תופש כנור כו'

בענין חמישים אלף היובלות, אפשר לומר שזהו שנאמר: "ושם אחיו יובל"; ולכן "הוא היה אבי כל תופש כינור" וכו',

כי כל העליות הוא ע"י שיר כו' וכבר נת' [נתבאר] שכל עליות נ' אלפים יובלות זהו עדיין בהא"פ [בהאור פנימי]

כי כל העליות הן באמצעות שיר וכו'. וכבר נתבאר שכל העליות של חמישים אלף היובלות הן עדיין בתוך האור הפנימי;

וזהו ענין יובל וזהו ענין מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] יובל שמו (בבכורות דנ"ה ע"ב), אכן על גילוי בחי המקיף נאמר יבל הוא היה אבי יושב אהל כו'

וזהו ענינו של יובל, וזהו ענין מאמר חז"ל "יובל שמו" (בבכורות דף נ"ה ע"ב). אבל על גילוי בחינת האור המקיף נאמר: "יבל הוא היה אבי יושב אהל" וכו'.

ונק' הא"פ [האור פנימי] אחיו להא"מ [להאור מקיף] שהרי מהמקיף הגדול נמשך הא"פ [האור פנימי] והם דבוקים זכ"ז [זה בזה] והוא לשון אחוה וחיבור (וזהו ג"כ ענין הכנף מין כ נף).

והאור הפנימי נקרא "אחיו" של האור המקיף, שכן האור הפנימי נמשך מן האור המקיף הגדול, והם דבוקים זה בזה; והמילה "אח" מבטאת אחוה וחיבור (וזהו גם ענין "הכנף — מין כנף").

והנה המשל לענין א"מ [אור מקיף] וא"פ [ואור פנימי] יובן עדי"מ באדם דהנה המחשבה פועלת תומ"י [תכף ומיד] בכל האברים כנראה בחוש שכשעולה במחשבתו ורצונו לעשות איזה תנועה בידו או לילך ברגליו

והנה, המשל לאור המקיף ולאור הפנימי יובן באמצעות דוגמה מן האדם: המחשבה פועלת מיד בכל האיברים, כפי שרואים בחוש. כאשר עולה במחשבתו וברצונו לעשות תנועה כלשהי בידו או ללכת ברגליו,

אזי תומ"י [תכף ומיד] ממש תתנענע הרגל או היד לפעול מה שעלה במחשבתו בלתי שיהוי כלל, א"כ עכצ"ל [על כרחך צריך לומר]

אזי הרגל או היד נעות ממש מיד כדי לעשות את מה שעלה במחשבתו, בלי שום עיכוב כלל. ואם כן, מוכרחים לומר שזהו מפני שהמחשבה א"צ [אין צריך / אינו צריך] לימשך מהמוח לרגל כסדר המדרגות דא"כ היתה התנועה מתעכבת איזה רגע מעליות המחשבה עד כדי הובאה מהמוח לרגל כסדר מדרגא לדרגא.

שהדבר הוא מפני שאין צורך שהמחשבה תימשך מן המוח אל הרגל כסדר המדרגות, שכן אילו כך היה, התנועה הייתה מתעכבת לרגע כלשהו מעת עליית המחשבה ועד שהייתה מגיעה מן המוח אל הרגל כסדרה, ממדרגה למדרגה.

אלא ודאי שהמחשבה מקפת כל האברים ולכן פועלת גם ברגל ברגע זה ממש שעולה במחשבה לנענע רגלו.

אלא ודאי שהמחשבה מקיפה את כל האברים, ולכן היא פועלת גם ברגל באותו רגע ממש שבו עולה במחשבתו להניע את רגלו.

אך מ"מ בודאי עיקר משכן המחשבה וגילוייה הוא במוח אשר שם מתלבשת בבחי' א"פ [אור פנימי] אלא שמקפת ג"כ כל האברים בבחי' מקיף

אף על פי כן, מקום משכנה העיקרי של המחשבה וגילוייה הוא בודאי במוח, שבו היא מתלבשת בבחינת אור פנימי; אך היא גם מקיפה את כל האברים בבחינת אור מקיף.

(וע' בע"ח [בעץ חיים] שער סדר אבי"ע [אצילות בריאה יצירה עשיה] ספ"ג כי הלא המחשבה עם הפעולה כו', והנה מזה יובן מ"ש בע"ח [בעץ חיים] גבי שבת שהמקיפים נכנסים בבחי' פנימים ונמשכים מקיפים עליונים יותר היינו כמו המחשבה אשר על הרגל הוא בחי' מקיף ובמוח נכנסת בבחי' פנימי כנ"ל).

(ועיינו בעץ חיים, שער סדר אבי"ע, סוף פרק י"ג: "כי הלא המחשבה עם הפעולה" וכו'. ומכאן יובן מה שכתוב בעץ חיים לגבי שבת, שהאורות המקיפים נכנסים בבחינת אורות פנימיים, ונמשכים אורות מקיפים עליונים יותר; כלומר, בדומה למחשבה, שהיא בבחינת אור מקיף ברגל, ואילו במוח היא נכנסת בבחינת אור פנימי, כנ"ל).

וממשל זה יובן קצת ענין א"פ [אור פנימי] וא"מ [ואור מקיף] איך שבאמת המקיף פועל ומהווה ומחיה אף שאינו מושג כלל בהעולמות

מן המשל הזה יובן מעט עניינם של אור פנימי ואור מקיף: כיצד האור המקיף אכן פועל, מהווה ומחיה, אף שאינו נתפס כלל בעולמות;

וכמו עד"מ שהמחשבה פועלת ברגל תומ"י [תכף ומיד] להיותה מקפת כל האברים ואע"פ [ואף על פי] שאין הרגל משיג כלל את המחשבה כנ"ל, ועמ"ש בביאור ע"פ יונתי גבי כי לא מחשבותי מחשבותיכם: וכמו למשל, המחשבה פועלת ברגל מיד, משום שהיא מקיפה את כל האיברים, אף שהרגל אינה משיגה כלל את המחשבה, כנ"ל. ועיינו במה שכתוב בביאור על "יונתי", בעניין "כי לא מחשבותי מחשבותיכם".

11 קיצור. ענין ממכ"ע [ממלא כל עלמין] וסכ"ע [וסובב כל עלמין] בחי' מכה"כ [מלא כל הארץ כבודו] ובחי' אני מלא.

והא"פ [והאור פנימי] שרשו מהקו והמקיפים אף שנמשכו ג"כ מהקו מ"מ שרשם מבחי' סוכ"ע.

תקציר. ענינם של ממלא כל עלמין וסובב כל עלמין: הבחינה של "מלא כל הארץ כבודו" והבחינה של "אני מלא". האור הפנימי מורש בקו; והאורות המקיפים, אף שגם הם נמשכו באמצעות הקו, שורשם בכל זאת בבחינת סובב כל עלמין.

ועליות העולמות בשמיטין ויובלות הכל בבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] א"פ [אור פנימי] אבל בחי' סוכ"ע השוה ומשוה כו' ולכן יפה שעה אחת בתשובה כו'.

עליות העולמות במחזורי השמיטה והיובל הן כולן בבחינת ממלא כל עלמין, האור הפנימי; ואילו בחינת סובב כל עלמין היא "שווה ומשווה" וכו'. לכן "יפה שעה אחת בתשובה" וכו'.

12 ב והנה מ"ש מלא כל הארץ כבודו, הארץ דוקא היינו כי אין כבוד אלא תורה, כבוד בגימט' [בגימטריא]

ל"ב שהם ל"ב נתיבות החכמה ול"ב חוטים דציצית,

2. והנה, על הכתוב "כל הארץ מלאה כבודו", דווקא "הארץ": הטעם הוא ש"אין כבוד אלא תורה". ערכה המספרי של המילה "כבוד" הוא שלושים ושניים, כנגד שלושים ושניים נתיבי חכמה ושלושים ושניים חוטי הציצית.

וזהו הודו על ארץ ושמים קדמה ארץ לשמים בגילוי הודו וזיוו ית' ע"י התורה וכמ"ש בשה"ש [בשיר השירים] רבה ס"פ כרם היה לשלמה.

וזהו "הודו על הארץ והשמים": הארץ קודמת לשמים בגילוי הודו וזיוו, יתברך, באמצעות התורה, וכמו שכתוב בשיר השירים רבה, בסוף [הקטע על] "לשלמה היה כרם".

13 והענין הוא כנ"ל שעיקר גילוי אלקות בהכלים יהי' [יהיה] ע"י עליות העולמות נ' אלפים יובלות עילוי

אחר עילוי עד שיתגלה אור א"ס ב"ה.

ההסבר הוא כפי שנאמר לעיל: עיקר גילוי האלקות בתוך הכלים יהיה באמצעות עליות העולמות — חמישים אלף יובלות, עלייה אחר עלייה — עד שיתגלה אור אין סוף, ברוך הוא.

הנה ישראל המשיכו בעת מ"ת [מתן תורה] שיתגלה עתה לעוה"ז אור א"ס ב"ה מה שצריך לגילוי זה הדרגת ועליות עילוי אחר עילוי נ' אלפים יוכלות עד שיגיעו לגילוי זה

הנה, בזמן מתן תורה המשיכו ישראל [את האור] כך שאור אין סוף, ברוך הוא, יתגלה כעת בעולם הזה: [גילוי] שלשם כך נדרשות הדרגה ועליות, עלייה אחר עלייה, חמישים אלף יוכלות, עד שיגיעו לגילוי זה.

ועל ידי התורה נתגלה בחי' גילוי זה בעולם הזה כי אורייתא מחכמה נפקת ואור א"ס ב"ה מלובש בחכמה דוקא (ועמש"ל [ועיין מה שכתוב לעיל] גבי חג השבועות ע"פ וידבר אלקים)

ועל ידי התורה התגלה גילוי זה בעולם הזה, שכן "התורה יוצאת מחכמה", ואור אין סוף, ברוך הוא, מלובש דוקא בחכמה (וראה מה שנכתב לעיל בעניין חג השבועות, על הפסוק "וידבר אלקים").

ולכן אצילות נקרא חכמה בכללות העולמות לפי שבו מאיר בחי' חכמה דא"ק [דאדם קדמון] שמתלבש ע"י המלי' דא"ק [דאדם קדמון] באצילות

לכן, בכלל מבנה העולמות, אצילות נקראת חכמה, משום שבה מאירה בחינת החכמה דאדם קדמון, המלובשת באצילות באמצעות המלכות דאדם קדמון;

ועל כן באצילות הוא גילוי אור א"ס ב"ה שמאיר בבחינת חכמה כו' מה שאין כן בבריאה אינו מאיר בחי' חכמה אלא על ידי התלבשות גמור בבינה

ולכן באצילות יש גילוי של אור אין סוף, ברוך הוא, המאיר בבחינת חכמה וכו'. לעומת זאת, בבריאה בחינת החכמה מאירה רק באמצעות התלבשות מלאה בבינה;

וזהו ענין המסך כו' וביצירה אין מאיר אלא על ידי התלבשות עוד בז"א דבריאה כו' כמ"ש כ"ז [כל זה] בע"ח [כעץ חיים] שער סדר אבי"ע [אצילות בריאה יצירה עשיה] פ"ג [פרק ג'].

וזהו ענין המסך וכו'. וביצירה האור מאיר רק באמצעות התלבשות נוספת בז"א דבריאה וכו', כפי שנכתב כל זה ב-
Etz Chaim, Sha'ar Seder Atzilus, Beriah, Yetzirah, Asiyah, chapter 3

14 והנה בשעת מתן תורה היה למטה בעולם הזה גילוי ח"ע [חכמה עילאה] המאיר באצילות אשר הוא חכים ולא בחכמה ידיעה שבחכמה מלובש ומאיר ממש אור א"ס ב"ה היה גילוי זה ממש בהר סיני

והנה, בשעת מתן תורה הייתה למטה, בעולם הזה, התגלות של חכמה עילאה המאירה באצילות, שעליה נאמר: "הוא חכם ולא בחכמה ידועה"; בחכמה זו ממש מתלבש ומאיר אור אין סוף ברוך הוא. התגלות זו עצמה הייתה בהר סיני.

וזהו קול דודי כוי מדלג כוי שע"פ סדר ההשתלשלות היי [היה] צריך לגילוי זה נ' אלפים יובלות אלא שבא הגילוי ע"י דילוג שלא כפי סדר ההשתלשלות,

וזהו "קול דודי" וכו', "מדלג" וכו': לפי סדר ההשתלשלות, התגלות זו הייתה מצריכה חמישים אלף יובלות, אלא שהיא באה בדרך של דילוג, שלא לפי סדר ההשתלשלות.

(וגם מובן כי ערך העשיה לגבי אצילות כמו דומם לגבי מדבר ולכן מלי מקננא בעשיי [בעשיה] וחכמה באציי ועמשי"ל [ועיין מה שכתוב לעיל] פ' בראשית על פ' וייצר כוי וכשיהיי [וכשיהיה] ח"ע [חכמה עילאה] המאיר באצילות נמשך ומתגלה בעשיה ה"ז [הרי זה] דילוג גדול ועצום כוי)

(ומובן גם שהיחס של עשיה לאצילות הוא כמו היחס של דומם למדבר; לכן נאמר "מלכות מקננא בעשיה וחכמה באצילות". ועיינו במה שנכתב לעיל, בפרשת בראשית, על הפסוק "וייצר" וכו'. וכאשר חכמה עילאה המאירה באצילות נמשכת ומתגלה בעשיה, הרי זה דילוג גדול ועצום וכו').

וזהו מלא כל הארץ כבודו, הארץ דוקא שבמתן תורה נתגלה בעולם הזה בחיי ח"ע [חכמה עילאה] ממש למעלה מעלה מעלה מעולמות עליונים כוי כני"ל

וזהו "מלא כל הארץ כבודו" — "הארץ" דווקא: במתן תורה התגלתה בעולם הזה בחינת חכמה עילאה ממש, למעלה הרבה מעבר לעולמות העליונים וכו', כנזכר לעיל.

ולכן כדי להיות גילוי זה שבבחי דילוג זהו ענין ל"ב נתיבות החכמה וזהו ענין ל"ב חוטי הציצית.

ולכן, כדי שתהיה התגלות זו בדרך של דילוג, זהו ענין ל"ב נתיבות החכמה, וזהו ענין ל"ב חוטי הציצית.

כי הנה ציצית הוא מלשון ויקחני בציצית ראשי שהוא המשכת בחיי שערות להאיר לכנס"י [לכנסת ישראל] ועמשי"ל [ועיין מה שכתוב לעיל] בד"ה והיה לכם לציצית.

כי הנה, ציצית היא מלשון "ויקחני בציצית ראשי", והיא המשכת בחינת שערות כדי להאיר לכנסת ישראל. ועיינו במה שנכתב לעיל, בדיבור המתחיל "והיה לכם לציצית".

15 וצי"ל כי הרי עיקר ההשתלשלות הוא שנה"י [שנצח הוד יסוד] דאימא נעשים מוחין לז"א ונה"י [ונצח הוד יסוד] דז"א נעשו מוחין לנוק' [לנוקבא],

כעת יש להבין זאת. שהרי עיקר [סדר] ההשתלשלות הוא שנצח, הוד ויסוד של אימא נעשים המוחין של ז"א, ונצח, הוד ויסוד של ז"א נעשים המוחין של נוקבא.

ואם כן המלי' מקבלת מבחי' נהי' [נצח הוד יסוד] דז"א שהן מהותו ממש ומהו ענין הארה זו דציצית שהוא בחי' שערות לבד אשר השערות אינן עצמיות ומהות האדם כלל כנראה למטה באדם.

אם כן, מלכות מקבלת מבחינת נצח, הוד ויסוד של ז"א, שהם עצם מהותו; מהי אפוא משמעות ההארה הזאת של הציצית, שאינה אלא בחינת שערות, בשעה שהשערות אינן כלל עצם מהותו של האדם, כפי שרואים באדם שלמטה?

אך הענין כי אדרבה המשכה זו שעל ידי השערות שהן הציצית הוא מה שנמשך מלמעלה מסדר ההשגות תלשלות עילה ועלול ולכן א"א לימשך רק על ידי בחי' שערות.

אך הענין הוא, אדרבה: ההמשכה הזאת באמצעות השערות, שהן הציצית, היא המשכה שמקורה למעלה מסדר ההשתלשלות של עילה ועלול; ולכן אי אפשר להמשיכה אלא באמצעות בחינת שערות.

16 והיינו שההמשכה שנמשך על ידי הציצית במלי' הוא ממוחין דאז"א [דאבא ואימא] עצמן מה שאין כן סדר ההשתלשלות הוא שנהי' [שנצח הוד יסוד] דתבונה מתלבשין בז"א ואז מנהי' [מנצח הוד יסוד] דז"א נמשך ומתלבש בנוק' [בנוקבא].

כלומר, ההמשכה הנמשכת באמצעות הציצית אל מלכות באה מהמוחין של אבא ואמא עצמם; ואילו בסדר ההשתלשלות, נהי' של תבונה מתלבשים בז"א, ולאחר מכן נמשכת ומתלבשת [ההארה] מנהי' של ז"א בנוקבא.

והוא מפני שההארה היא קטנה שהוא בחי' נהי' [נצח הוד יסוד] דז"א לבד לכן יכולים להתלבש בעצמן ומהותן להיות מוחין לנוק' [לנוקבא],

והסיבה לכך היא שההארה קטנה, והיא רק בחינת נהי' של ז"א; לכן הם יכולים להתלבש ממש במהותם ולהיות מוחין לנוקבא.

אבל כשצריכין להמשיך במלי' ממוחין דאז"א [דאבא ואימא] עצמן שלא על ידי התלבשות ממש בז"א בדרך וסדר ההשתלשלות.

אבל כאשר צריך להמשיך אל מלכות מהמוחין של אבא ואמא עצמם, שלא באמצעות התלבשות ממש בז"א, בדרך ובסדר ההשתלשלות,

לכן מפני שהאור שלהן גדול א"א להיות נמשך למוחין דנוק' [דנוקבא] כ"א דרך בחי' שערות לבד

אז, מפני שאורם גדול, אי אפשר להמשיכו אל המוחין של נוקבא אלא באמצעות בחינת שערות בלבד.

ולכן גבי נזיר נאמר קדוש יהיה גדל פרע שער ראשו וכמו י"ג מדה"ר [מדות הרחמים] שנמשכין מבחי' שערות כו'

ולכן נאמר אצל נזיר: "קדוש יהיה, גדל פרע שער ראשו"; וכך גם שלוש עשרה מידות הרחמים, הנמשכות מבחינת שערות וכו',

וכמ"ש במ"א והוא כמשל השערות שאינן מתאחדים עם האדם כמו האברים שהרי יכול לחתוך השערה ולא יכאב לו מה שאין כן באבר כו'

כפי שמוסבר במקום אחר. הדבר דומה לשערות, שאינן מאוחדות עם האדם כמו האיברים: אפשר לגזור שערה והוא אינו חש כאב, מה שאין כן באיבר וכו';

אך אעפ"כ [אף על פי כן] הם מחוברים בשרשם אל המוח ומשם יונקים ונתצמצמו כ"כ [כל כך] עד שנעשו כמו דבר נפרד כו',

ובכל זאת, הן מחוברות בשורשן אל המוח, ומשם הן יונקות את חיותן; הן הצטמצמו כל כך עד שנעשו כמו דבר נפרד וכו'.

כך להיות המשכה וגילוי מלמעלה מסדר השתלשלות א"א ע"י התלבשות בחי' נה"י [נצח הוד יסוד] שהוא בחינת אברים שיהיו נעשים מוחין כ"א על ידי שערות כו'.

כך גם, המשכה וגילוי שלמעלה מסדר ההשתלשלות אינם יכולים לבוא באמצעות התלבשות בחינת נה"י, שהיא בחינת איברים, כדי שיהיו למוחין; אלא רק באמצעות שערות וכו'.

17 והוא כענין שנתבאר בד"ה ועתה יגדל נא בפ"י כאשר דברת לאמר שמבחי' הדבור שבעולם האצילות נעשים כחכ"ד [כחכמה בינה ודעת] שהוא מקור השכל לעולם הבריאה כו' ואותיות הדבור נק' ג"כ שערות וכמ"ש בד"ה ועשית בגדי קדש.

וזה דומה למה שהתבאר במאמר המתחיל "ועתה יגדל נא", בביאור "כאשר דברת לאמר": שמבחינת הדיבור שבעולם האצילות נעשים [דברים המשמשים] כחכמה, בינה ודעת — מקור השכל — עבור עולם הבריאה וכו'. גם אותיות הדיבור נקראות שערות, כפי שהתבאר במאמר המתחיל "ועשית בגדי קודש".

18 והוא ג"כ המשכה מלמעלה מהשתלשלות עילה ועלול ולכן אף שנמשך רק בבחי' שערות הוא גבוה לאין קץ מן ההמשכה שבדרך ההשתלשלות אף שהוא מבחי' עצמיות שנה"י [שנצח הוד יסוד] שבעליון נעשו ממש מוחין לתחתון.

וגם זו המשכה שמעל להשתלשלות של עילה ועלול. לכן, אף שהיא נמשכת רק בבחינת שערות, היא גבוהה לאין ערוך מן ההמשכה שבדרך ההשתלשלות, אף שזו באה מבחינת העצמיות, בכך שהנצח, הוד ויסוד של העליון נעשים ממש המוחין של התחתון.

19 וז"ש [וזהו שכתוב] במתן תורה ה' בצאתך משעיר כו' שהיה הגילוי ע"י בחי' שערות כי לפי שהיה ההמשכה שלא כדרך השתלשלות כנ"ל שמה שצריך

וזהו [פירוש] הכתוב על מתן תורה: "ה', בצאתך משעיר" וכו' — הגילוי היה באמצעות בחינת שערות. שכן, מאחר שההמשכה לא הייתה בדרך ההשתלשלות, כנזכר לעיל, מה שדורש

נ' אלפים יובלות עד שיתגלה אור א"ס ב"ה נתגלה בשעת מתן תורה בעולם הזה והוא ע"י ל"ב נתיבות שהם ל"ב חוטי הציצית שהם בחי' שערות

חמישים אלף יובלות עד שיתגלה אור אין סוף ברוך הוא — התגלה בעולם הזה בשעת מתן תורה. הדבר נעשה באמצעות שלושם ושניים נתיבות, שהן שלושם ושניים חוטי הציצית, והן בחינת שערות;

דהיינו כמו בהשערה יש יניקה מהמוח ממש רק שנתגשם ונתלבש בבחי' שערה, כמו כן הוא ענין נובלות חכמה שלמעלה תורה שהיא חכמתו ית' חכים

כלומר, כשם שבשערה יש יניקה מן המוח עצמו, אלא שהדבר נעשה גם ומתלבש בצורת שערה, כך גם ענין "נובלות חכמה שלמעלה תורה": [התורה], שהיא חכמתו יתברך, [שעליו נאמר:] "חכים

ולא בחכמה ידיעה רק שנתלבשה בענינים גשמיים שזהו כמו ההמשכה ע"י בחי' שערות שאין ערוך כלל מהות חכמה זו אל מהות ח"ע [חכמה עילאה]

ולא בחכמה ידיעה", אלא שהתלבשה בענינים גשמיים. הדבר דומה להמשכה באמצעות בחינת שערות: מהותה של חכמה זו אינה בערך כלל למהותה של חכמה עילאה

כמו שהיא למעלה ומכל מקום הרי בתוכה ממש ממהות ח"ע [חכמה עילאה] שלמעלה מההשתלשלות כמו שבתוך השערה יש יניקה מן המוחין ממש.

כפי שהיא למעלה; ואף על פי כן, יש בה ממש ממהותה של חכמה עילאה, שהיא למעלה מן ההשתלשלות, כשם שבתוך השערה יש יניקה מן המוחין עצמם.

20 וזהו ענין ל"ב נתיבות החכמה הנתיב הוא קצר ונמשך הרבה להלאה בריחוק מקום שהולכים בו מעיר לעיר, כך הוא ענין מלא כל הארץ כבודו ואין כבוד

וזה ענינם של שלושים ושניים נתיבי החכמה: נתיב הוא צר, אך הוא נמשך למרחק רב, עד מקום רחוק, כפי שהולכים בו מעיר לעיר. כך הוא ענינו של "כל הארץ מלאה כבודו", ואין כבוד

אלא תורה ל"ב נתיבות חכמה (ועמ"ש מענין נתיבות ע"פ וכל גבולך לאבני חפץ) וזהו ענין הציצית
אלא תורה" — שלושים ושניים נתיבי החכמה (וראו מה שנכתב בענין הנתיבים על הפסוק "וכל גבולך לאבני חפץ"). וזהו ענין הציצית,

וכמו שכתוב ושער רישיה כעמר נקא והוא המשכת החסדים שערות לבנים הנמשכים מלמעלה למטה
בל"ב נתיבות החכמה

כמו שכתוב: "ושער ראשו כעמר נקא". זהו המשכת החסדים — שערות לבנות הנמשכות מלמעלה למטה בשלושים ושניים נתיבי החכמה.

כי יש ג"כ שערות דז"א שהם דינים וכמו שכתוב בזהר פרשה תזריע (דף מ"ח עמוד ב') בענין ואיש כי ימרט ראשו כו'

שהרי יש גם שערות של ז"א, שהן דינים, כמו שכתוב בזהר, פרשת תזריע (דף מ"ח עמוד ב'), בענין "ואיש כי ימרט ראשו" וכו';

אבל שערות אלו דציצית הם חסדים והיינו לפי שמקור ההמשכה משערות דא"א ועיין בפע"ח [בפרי עץ חיים] שער הציצית פרק ה' בדרוש החברים ועיין שם ובפ"ג [ובפרק ג']

אבל שערות הציצית הללו הן חסדים, משום שמקור ההמשכה הוא בשערות של אריך אנפין. ראו פרי עץ חיים, שער הציצית, פרק ה', בדרוש החברים; וכן שם, ובפרק ג':

וגם כי שם כו' ומלבינים השערות כו' וע' בעמ"מ [בעמק המלך] שער י"ד פ"מ ושער עשירי פ"ט בענין הציצית.

"וגם כי שם" וכו', "ומלבינים השערות" וכו'. וראו עמק המלך, שער י"ד, פרק מ', ושער עשירי, פרק ט', בענין הציצית.

והוא קרוב למי"ש בע"ח [בעץ חיים] שער או"א [אבא ואימא] פ"ג [פרק ג'] בהג"ה [בהגהה] ממה"ק [ממהדורא קמא]
המתחלת כבר ביארנו כו' וע' בזח"ג [בזהר חלק ג']

וזה קרוב למה שכתוב בעץ חיים, שער אבא ואמא, פרק ג', בהגהה ממהדורה קמא, הפותחת במילים "כבר ביארנו"
וכו'. וראו בזהר חלק ג'

(נשא דף ק"מ ע"א) ובשעתא דאתמשכן שערי חיוורי כו' כתיב חכמות בחוץ כו', וזהו ענין הכנף מין כנף.
(נשא, דף ק"מ ע"א): "ובשעתא דאתמשכן שערי חיוורי" וכו', כתוב "חכמות בחוץ" וכו'. וזהו ענין "הכנף" — "מין
כנף".

דהנה הטלית הוא בחי המקיף שלמעלה מהשתלשלות בחי סוכ"ע והציצית שהן ל"ב נתיבות החכמה
אע"פ [אף על פי] שהוא מה שנמשך להאיר בבחי אור פנימי בחי ממכ"ע [ממלא כל עלמין] שאין זה אלא זיו
והארה.

שהרי הטלית היא בחינת האור המקיף, שלמעלה מהשתלשלות — בחינת סוכב כל עלמין; והציציות, שהן שלושים
ושניים נתיבות החכמה, אף שהן נמשכות להאיר כאור פנימי, בחינת ממלא כל עלמין, אין זה אלא זיו והארה,

אעפ"כ [אף על פי כן] הוא מין כנף ממש שהרי המשכה זו הוא ג"כ בבחי דילוג שלא כסדר השתלשלות
העולמות הנמשכים מבחי ממכ"ע [ממלא כל עלמין] כנ"ל

בכל זאת הן ממש "ממין כנף", שהרי גם המשכה זו היא בדרך של דילוג, ולא כסדר ההשתלשלות של העולמות
הנמשכים מבחינת ממלא כל עלמין, כנזכר לעיל;

אלא גילוי ח"ע [חכמה עילאה] ממש והחכמה מאין תמצא וגם החכמה עצמה נקי אין לגבי הבינה שנקי יש
אלא גילוי של חכמה עילאה עצמה; והרי "החכמה מאין תמצא", וגם החכמה עצמה נקראת "אין" ביחס לבינה,
הנקראת "יש",

כי בה שורה אור א"ס ב"ה ממש וכמש"ל [וכמה שכתוב לעיל] באריכות בד"ה וידבר כו' אנכי כו' הרי גילוי
חכמה עילאה נמשך להיות מכה"כ [מלא כל הארץ כבודו] הודו על ארץ כו'.

שהרי בה שורה ממש אור אין סוף ברוך הוא, כפי שהוסבר לעיל באריכות במאמר המתחיל "וידבר" וכו', "אנכי"
וכו'. נמצא שגילוי החכמה העילאה נמשך ונעשה "הארץ כולה מלאה כבודו", "הודו על הארץ" וכו'.

21 וזהו הכנף מין כנף בחי' ושער רישיה כעמר נקא הנמשך מבחי' חיוורא דגלגלתא. ובמ"א נתבאר באופן

אחר כי

וזהו "הכנף: מין כנף" — בחינת "ושער רישיה כעמר נקא", הנמשכת מבחינת "חיוורא דגלגלתא".

הנה א"ס ב"ה הוא הסוכ"ע כו' ואינו יכול להתלבש בשום כלי בבחי' אור פנימי כו'

"הנה אין סוף ברוך הוא הוא סובב כל עלמין וכו', ואינו יכול להתלבש בשום כלי בבחינת אור פנימי וכו',

כ"א בבחי' החכמה לבדה כו' עכ"ל [עד כאן לשונו], מזה משמע שבחכמה מאיר בבחי' אור פנימי מה שהוא

בחי' סוכ"ע ואור מקיף

כי אם בבחינת החכמה לבדה וכו". עד כאן לשונו. מכאן משמע שבחכמה מאיר בבחינת אור פנימי מה שהוא בבחינת סובב כל עלמין ואור מקיף.

וכן משמע מדרוש דנשא את ראש בני גרשון גבי בני קהת שהיו נושאים את הארון ואורייתא מחכמה נפקת הוא גבוה מבחי' היריעות שנשאו בני גרשון אף שהיריעות רומזים לבחי' מקיף וסוכ"ע כמ"ש נוטה שמים כיריעה.

וכן משמע מהדרוש "נשא את ראש בני גרשון", בעניין בני קהת שנשאו את הארון: [הארון], מכיוון ש"אורייתא מחכמה נפקת", גבוה מבחינת היריעות שנשאו בני גרשון, אף שהיריעות רומזות לבחינת המקיף וסובב כל עלמין, כמו שכתוב: "נוטה שמים כיריעה".

אלא משום כי בחכמה מאיר אור א"ס בבחי' אור פנימי והיא הנקודה התיכונית שהעיגול סובב עליה כו' אלא משום שבחכמה מאיר אור אין סוף בבחינת אור פנימי, והיא הנקודה התיכונה שהעיגול סובב עליה וכו';

ע"ש, וכן משמע בד"ה כי אברהם לא ידענו כמ"ש וחכמה עילאה דאצילות היא בחינה ממוצעת והיא כלולה מבחי' המאציל א"ס ב"ה כו' בחינת סוכ"ע כו'

ע"י שם. וכן משמע מהמאמר "כי אברהם לא ידענו", במה שכתוב: "וחכמה עילאה דאצילות היא בחינה ממוצעת, והיא כלולה מבחינת המאציל אין סוף ברוך הוא וכו', בחינת סובב כל עלמין וכו".

וכ"מ [וכן משמע] כבה"ז [בביאורי הזהר] ר"פ ויצא ועפ"ז [ועל פי זה] אתי שפיר מ"ש ברבות בראשית פרשה ד' כותי אחד שאל את ר' [רבי] מאיר אפשר אותו שכתוב בו הלא את השמים ואת הארץ אני מלא.

וכן משמע ב"ביאורי הזהר", ריש פרשת ויצא. ועל פי זה מובן מה שכתוב ב[מדרש] רבה, בראשית, פרשה ד': "כותי אחד שאל את רבי מאיר: אפשר אותו שכתוב בו הלא את השמים ואת הארץ אני מלא",

היה מדבר עם משה מבין שני בדי הארון. אמר לו הבא לי מראות גדולות אמר לו ראה בבואה שלך בהן.

היה מדבר עם משה מבין שני בדי הארון? אמר לו: הבא לי מראות גדולות. אמר לו: ראה בבואה שלך בהן."

ראה אותה גדולה. אמר לו הבא מראות קטנות. הביא לו מראות קטנות אמר לו ראה בבואה שלך בהן. הוא ראה אותה גדולה. אמר לו: "הבא מראות קטנות". הביא לו מראות קטנות. אמר לו: "הבט בבכואה שלך בהן".

ראה אותה קטנה. אמר לו מה אם אתה שאתה בשר ודם אתה משנה עצמך בכל מה שתראה.

הוא ראה אותה קטנה. אמר לו: "אם אתה, שהוא בשר ודם, משנה את עצמך בכל דרך שתראה,

מי שאמר והיה העולם ברוך הוא עאכ"כ [על אחת כמה וכמה]. הוי כשהוא רוצה. הלא את השמים ואת הארץ אני מלא.

מי שאמר והיה העולם, ברוך הוא, על אחת כמה וכמה! הרי כשהוא רוצה: "האם איני ממלא את השמים ואת הארץ?"

22 וכשהוא רוצה היה מדבר עם משה מבין שני בדי הארון עכ"ל [עד כאן לשונו]. אשר מזה מובן איך

וכשהוא רוצה, הוא היה מדבר עם משה מבין שני בדי הארון". עד כאן הציטוט. מכאן מובן כיצד

כי ממש אות' [אותה] הבחינה שנאמר את השמים ואת הארץ אני מלא שהוא בחי' סוכ"ע כנ"ל בחינה זו ממש מאיר

אותה בחינה ממש שעליה נאמר "את השמים ואת הארץ אני מלא", שהיא בחינת סובב כל עלמין, כפי שהוזכר לעיל, היא עצמה מאירה

ומתגלה מבין שני בדי הארון וכמובן ג"כ מהמשל מהמראות אשר גם במראה הקטנה שנראה בבואה של האדם קטנה עכ"ז [עם כל זה] הכל ממש מהות אדם אחד

ומתגלה מבין שני בדי הארון. הדבר מובן גם מן המשל של המראות: גם במראה קטנה, שבה השתקפותו של האדם נראית קטנה, הרי זו בכל זאת מהותו ממש של אדם אחד.

וכן למעלה יש זעיר אנפין ואריך אנפין ומבואר במ"א כי בפנימיות זעיר אנפין מלוכש ממש בחי' אריך אנפין (ועיין זח"ג [זהר חלק ג] אחרי ס"ו ב' נשא דק"ל ע"א).

וכך גם למעלה יש ז"א ואריך אנפין, ומבואר במקום אחר שבתוך פנימיות ז"א מלוכשת ממש בחינת אריך אנפין (ועיינו בזהר חלק ג, אחרי ס"ו ע"ב; נשא דף ק"ל ע"א).

והיינו ע"ד הנ"ל כי בחכמה מלוכש אור א"ס ממש בבחי' אור פנימי ובחינה זו מאיר בהיכל קדה"ק [קודש הקדשים] בין שני בדי הארון.

כלומר, בדומה למה שהוזכר לעיל: בחכמה מלוכש אור אין סוף עצמו כאור פנימי, ובחינה זו מאירה בהיכל קודש הקודשים, בין שני בדי הארון.

ועפ"י [ועל פי זה] אתי שפיר מאד ענין הכנף מין כנף ממש היינו כי בבחי' ושער רישי' [רישיה] כעמר נקא שהיא השפעה מבחי' חכמה מאיר ממש מבחי' סוכ"ע

ועל פי זה מובן היטב ענין "הכנף — מין כנף ממש". שכן בבחינת "ושער רישי' כעמר נקא", שהיא השפעה מבחינת חכמה, מאירה ממש בחינת סוכב כל עלמין,

רק שנתצמצם להאיר בבחי' אור פנימי דוגמת המשל ממראות קטנות, וכמ"ש ג"כ בכה"ז [בביאורי הזהר] פ' אחרי ע"פ המאמר שם

אלא שהוא הצטמצם כדי להאיר בבחינת אור פנימי, בדומה למשל על המראות הקטנות. וכך נאמר גם בביאורי הזהר, פרשת אחרי, על המאמר שם

(דע"ט ע"ב) הביאו עלי כפרה בענין היו"ד דשם הוי"ה שעם היותו בחי' צמצום אינו העלם גמור

(דף ע"ט ע"ב): "הביאו עלי כפרה", בענין היו"ד של שם הוי": אף שהיא בחינת צמצום, אין זה העלם גמור,

אלא ע"ד לעולם ישנה אדם לתלמידו בדרך קצרה. וכנזכר מזה לעיל בביאור ע"פ כה תברכו גבי ושיעור כזית.

אלא בדומה למה שאמרו: "לעולם ישנה אדם לתלמידו בדרך קצרה". וכפי שהוזכר לעיל בענין זה, בביאור על הפסוק "כה תברכו", לגבי "ושיעור כזית".

23 ומכוון ג"כ עם משל הנזכר במדרש ממראות קטנות דהיינו ג"כ כענין ישנה אדם לתלמידו בדרך קצרה. ועדי"ז הוא ענין שהיה מתפלל הכה"ג [הכהן גדול] תפלה קצרה ביוהכ"פ [ביום הכפורים] שהוא מועט המחזיק הרבה.

הדבר מתאים גם למשל המובא במדרש על מראות קטנות, שהוא גם בבחינת "ישנה אדם לתלמידו בדרך קצרה". וכך גם עניין תפילתו הקצרה של הכהן הגדול ביום הכיפורים, שהיא בבחינת "מועט המחזיק את המרובה".

ושרש בחי' זו מבחי' עקודים הנזכר בע"ח [בעץ חיים] עקודים בכלי אחד. שהוא ג"כ ראשית הגילוי בבחי' אור פנימי מתוך ההעלם דא"ק [דאדם קדמון].

שורשה של בחינה זו הוא בבחינת עקודים, הנזכרת בעץ חיים: "עקודים בכלי אחד". גם זו ראשית הגילוי של אור פנימי מתוך ההעלם של אדם קדמון.

24 וזהו כשמן הטוב על הראש יורד על הזקן כו' בחי' שמן הטוב הוא חכמה סתימאה דע"ק [דעתיקא קדישא] או חכמה דעקודים שנמשך על גלגלתא ואח"כ יורד ונמשך על הזקן

וזהו "כשמן הטוב על הראש, יורד על הזקן" וכו'. בחינת "השמן הטוב" היא חכמה סתימאה של עתיקא קדישא, או החכמה של עקודים, הנמשכת על הגולגולת, ולאחר מכן יורדת ונמשכת על הזקן,

דהיינו להאיר בבחי' אור פנימי ע"י הלכות התורה כנ"ל וזהו ענין זקן אהרן שיורד ע"פ מדותיו היינו שעיי"ז נשפע ונמשך אהבה רבה בכנס"י [בכנסת ישראל] כו'

כלומר, להאיר כאור פנימי באמצעות הלכות התורה, כפי שהוזכר לעיל. וזהו עניין "זקן אהרן שיורד על פי מדותיו": באמצעות כך מושפעת ונמשכת אהבה רבה בכנסת ישראל וכו'.

(ועמשי"ל [ועיין מה שכתוב לעיל] ע"פ בהעלותך וע"פ ועשית בגדי קדש) וזהו ענין הלבן שבציצית שגוון הלבן הוא מבחי' ורב חסד להיות השפעת החכמה והשפעת אה"ר [אהבה רבה]:

(וראו מה שנכתב לעיל על "בהעלותך" ועל "ועשית בגדי קודש"). וזהו עניין הלבן שבציצית, שכן צבע הלבן נובע מבחינת "ורב חסד", והוא מביא להשפעת החכמה ולהשפעת אהבה רבה.

25 קיצור מהנ"ל. והנה ענין מכה"כ [מלא כל הארץ כבודו] אין כבוד אלא תורה שמה שעיי" נ' אלפים יובלות יהיה גילוי חכמה דא"ק [דאדם קדמון] שאינו מאיר רק באצילות משא"כ בבריאה כו'

סיכום הדברים שנאמרו לעיל. והנה, בעניין "מלא כל הארץ כבודו" — "אין כבוד אלא תורה": מה שבאמצעות חמישים אלף יובלות תהיה התגלות חכמת אדם קדמון, המאירה באצילות בלבד ולא בבריאה וכו',

היה מתגלה בשעת מתן תורה בעוה"ז והוא דילוג עצום כמו גילוי מדבר בדומם וזהו ענין הציצית שהן בחי' שערות והוא כשנמשך לנוקבא מחו"ב [מחכמה וכינה] עצמה כו',

התגלה בעולם הזה בשעת מתן תורה; זוהי קפיצה עצומה, כמו גילוי הדיבור בדומם. וזהו ענין הציצית, שהן בחינת שערות: כאשר [האור] נמשך לנוקבא מחכמה וכינה עצמן וכו';

וכך גילוי ח"ע [חכמה עילאה] בעוה"ז בהלכות התורה זהו כמו המשכת המוח בהשערה כו', וזהו ענין הלבן שבציצית ששרשו מבחי' ושער רישיה כעמר נקא.

וכך, התגלות החכמה העליונה בעולם הזה בהלכות התורה היא כמו המשכת המוח בשערה וכו'. וזהו ענין הלבן שבציצית, ששרשו מבחינת "ושער רישיה כעמר נקא".

26 וזהו ג"כ ענין זקן אהרן להיות השפעת אה"ר [אהבה רבה]. ועכ"פ [ועל כל פנים] החוטין והשערות הם

המשכת הא"פ [האור פנימי] אכן הוא ג"כ למעלה מסדר ההשתלשלות

וזהו גם ענין זקנו של אהרן — להמשיך אהבה רבה. מכל מקום, החוטין והשערות הם המשכה של האור הפנימי; אולם הם גם למעלה מסדר ההשתלשלות,

דהיינו שנמשך הגילוי למטה מבחי' ח"ע [חכמה עילאה] ממש שבה שורה אור א"ס הסוכ"ע התאחדות והתקשרות הא"פ [האור פנימי] בהא"מ [בהאור מקיף] וזהו הכנף מין כנף כו':

כלומר, הגילוי נמשך למטה מבחינת חכמה עילאה ממש, שבה שורה אור אין סוף הסוכב כל עלמין: האיחוד וההתקשרות של האור הפנימי עם האור המקיף. וזהו "הכנף — מין כנף" וכו'.

27 ג ועתה י"ל [יש לומר] ענין חוטי התכלת שבציצית כי הנה תכלת הוא מלשון תכלה פי' שיכלה ויבער

הרע מקרבו כמ"ש ובערת הרע מקרבך וכמ"ש ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זונים אחריהם.

3. כעת נסביר את ענינם של חוטי התכלת שבציצית. המילה תכלת קשורה ללשון כליה, כלומר, שהאדם יכלה ויבער את הרע מקרבו, כמו שנאמר: "ובערת הרע מקרבך", וכן נאמר: "ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם, אשר אתם זונים אחריהם".

28 והנה לשון זונה הוא כמו הזונה שמקבלת מן משפיע אחר ומזנה כך הוא כי כנסיי [כנסת ישראל] נקי

מקבלים מן הקב"ה

והנה, הביטוי "זונה" דומה לאישה הנואפת, המקבלת מאדם אחר ובוגדת. כך גם כאן: כנסת ישראל נקראת מקבלת מן הקדוש ברוך הוא,

והוא המשפיע שלהם וכמ"ש ברבות במדבר ר"פ ג' ע"פ צדיק כתמר יפרח מה תמרה זו יש לה תאוה אף הצדיקים יש להם תאוה מהו תאותם הקב"ה שנאמר נפשי אויתך בלילה.

והוא המשפיע לה; וכך נאמר במדרש רבה, במדבר, בתחילת פרק ג', על הפסוק "צדיק כתמר יפרח": "כשם שלתמר יש תשוקה, כך גם לצדיקים יש תשוקה. מהי תשוקתם? הקדוש ברוך הוא, שנאמר: 'נפשי אויתך בלילה'".

29 וזהו ולא תתורו כו' אשר אתם זונים כי כשתתורו אחרי לבבכם ותקבלו מן משפיע אחר אזי יהיה בחי'

זנות דומה לזונה.

וזהו "ולא תתורו" וכו', "אשר אתם זונים": כאשר תתורו אחרי לבבכם ותקבלו ממשפיע אחר, תהיה בכך בחינת זנות, בדומה לזונה.

וזהו שבתחלה כתיב וראיתם אותו וזכרתם ועשיתם אותם ולא תתורו שהוא כמו זונה שבתחלה היה לה משפיע אחד ואח"כ מקבלת ממשפיע אחר.

וזהו שנאמר תחילה "וראיתם אותו וזכרתם ועשיתם אותם", ואחר כך ["ולא תתורו"]: הדבר דומה לזונה, שבתחילה היה לה משפיע אחד, ולאחר מכן היא מקבלת ממשפיע אחר.

משא"כ אם לא היה לה משפיע בתחלה דהיינו שהיא פנויה ומקבלת ממשפיע אחר אין זה זונה האמורה בתורה לענין איסור לכהונה (כדאיתא בגמרא פ"ו דיבמות).

לעומת זאת, אם לא היה לה משפיע בתחילה, כלומר, היא פנויה ומקבלת ממשפיע אחר, אין זו הזונה שהתורה מדברת עליה בהקשר של האיסור ל[הינשא] לכהן, כפי שמובא בגמרא, בפרק ו' ביבמות.

כך עדי"מ למעלה מי שלא ראה אור מימיו אף חושך נדמה לו לאור אבל כשמקבל מתחלה מהקב"ה והכיר אותו כמ"ש וידעת היום והשבות כו'

כך גם, דרך משל, למעלה: מי שלא ראה אור מימיו, אף החושך נדמה לו לאור. אבל כאשר אדם קיבל תחילה מהקדוש ברוך הוא והכיר אותו, כפי שנאמר: "וידעת היום והשבות אל [לבבך]" וכו',

והרחיק הרע וכמ"ש ועשיתם אותם ואזי ולא תתורו אחרי כו' אשר אתם זונים כו' שדומה לזונה שאסורה לבעלה וכך לא יוכל לקבל בתוכו גילוי אלקות אם לא ע"י תשובה

והרחיק את הרע, כפי שנאמר "ועשיתם אותם", אז חל עליו "ולא תתורו אחרי" וכו', "אשר אתם זונים" וכו': הוא דומה לאישה שנאסרה על בעלה, ולכן אינו יכול לקבל בתוכו גילוי אלקות אלא באמצעות תשובה,

כדאיתא ביומא (דף פ"ו ע"ב) א"ר [אמר רבי] יוחנן גדולה תשובה כו' ואת זנית כו' ושוב אלי כו' ע"ש.

כמוכא ביומא (דף פ"ו ע"ב): "אמר רבי יוחנן: גדולה תשובה" וכו'; "ואת זנית" וכו', "שוב אלי" וכו'; עיינו שם.

אבל אנשים שלא הלכו אחר יראת ה' אינו בחי' זונה מי שלא ראה אור כו'

אבל אנשים שלא הלכו בדרך יראת ה' אינם בבחינת זונה; הם כמו מי שלא ראה אור כו'.

אך באמת הרי נאמר ועמך ישראל כולם צדיקים ועל כולם נאמר נפשי אויתך כו' ועכ"ז [ועם כל זה] הנפקותא הוא

אך באמת נאמר "ועמך ישראל כולם צדיקים", ועל כולם נאמר "נפשי אויתך" וכו'. ואף על פי כן, ההבדל המעשי הוא

כי יש פנימיות וחיצוניות וכל מי שנקלט בפנימיותו יותר קרבת אלקים יותר צריך שלא יהיה

שיש פנימיות וחיצוניות, וככל שאדם הפנים יותר את קרבתו לה', כך עליו להיזהר שלא להיות

כמו זונה אפילו בדקות הענינים כמו בתאוות היתר וזהו ענין תכלת דאכיל ושצי הרע דנפש הבהמית שמק"נ [שמקליפת נוגה] והיינו כי כדי להיות ובערת הרע.

כמו זונה, אפילו בעניינים דקים, כגון תאוות מותרות. וזהו ענין התכלת, ש"אוכלת ומשמידה" את הרע שבנפש הבהמית, שמקורו בקליפת נוגה. כלומר, כדי לקיים "ובערת הרע"

ולא תתורו זהו ע"י חוטי התכלת כי תכלת נק' כורסיא דדינא דדיינין בה ד"נ (בזח"ב [בזהר חלק ב']) תרומה דף קל"ט א' וס"פ שלח דקע"ה א').

ו"לא תתורו" — זה נעשה באמצעות חוטי התכלת, שכן התכלת נקראת "כיסא הדין, שדנים בו דיני נפשות" (בזהר, חלק ב, תרומה, דף קל"ט א', ובסוף פרשת שלח, דף קע"ה א').

ומזה יומשך היראה להיות יראת חטא וכמשי"ש [וכמה שכתוב שם] בפ' קרח (קע"ח ב') אלמלא דינא לא אשתכח בעלמא כו' ע"ש ונתבאר במ"א.

מכך נמשכת יראה, שתהיה יראת חטא, וכמו שכתוב שם בפרשת קורח (קע"ח ב'): "אילו לא היה דין, לא היה נמצא בעולם" וכו'; עיין שם, והדבר נתבאר במקום אחר.

ובאמת עיקר פי' יראת חטא להתיירא מן החטא שהרע הוא מר ממות כמ"ש את המות ואת הרע. ובאמת, עיקר פירושה של יראת חטא הוא להתיירא מן החטא עצמו, כי הרע מר ממות, כמו שנאמר: "את המוות ואת הרע".

והיינו דכמו שע"י קיום המצות תתעלה נפשו מאד כך לעומת זה ע"י הרעה נאמר ואת נפש אויביך יקלענה בתוך כף הקלע

כלומר, כשם שבקיום המצוות נפשו מתעלה מאוד, כך, כנגד זה, על הרעה נאמר: "ואת נפש אויביך יקלענה בתוך כף הקלע",

דהיינו קליעה למקום רחוק מאד מאד מאד מאד פני ה' עד שהדין והמשפט הנמשך על החוטא מכורסיא דדינא זהו

כלומר, היא נקלית למקום רחוק מאוד מאוד מאד מאד פני ה', עד שהדין והמשפט הנמשכים על החוטא מכיסא הדין הם כמו רפואה לו כמאמר מוטב דלידייני וליתי לעלמא דאתי שכדאי כל יסורי גיהנם כ' ו' ולכן הדין הנ"ל תכליתו חסד

כמו תרופה עכורו, כמאמר: "מוטב שידונו אותו ויבוא לעולם הבא", שהרי כדאי כל ייסורי גיהנום וכו'. לכן תכליתו של הדין הנזכר היא חסד,

ולא נקמה ח"ו [חס ושלום] וכמ"ש מזה בד"ה החלצו מאתכם ומזה ימשיך האדם יראה גדולה בנפשו להתיירא מאד מן החטא.

ולא נקמה, חלילה, כפי שמוסבר במאמר המתחיל "החלצו מאתכם". מכך ימשיך האדם יראה גדולה בנפשו, ויירא מאוד מן החטא,

כיון שאפילו כורסיא דדינא שלמעלה דדיינין בה דיני נפשות זהו טובה עצומה ומוטב דלידייניה והחטא גרוע יותר. לכך מבחי' תכלת יומשך להיות ולא תתורו כו'.

שכן אפילו כיסא הדין שלמעלה, שבו דנים דיני נפשות, הוא טובה עצומה, ו"מוטב שיידון", ואילו החטא גרוע יותר. לכן מבחינת התכלת תימשך [היכולת] לקיים "ולא תתורו" וכו'.

30 והנה ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] תכלת דומה לים הוא בחי' מלי דאצילות שנקי ים. וים דומה לרקיע שהוא בחי' מקיף וכמ"ש בזהר ר"פ חיי שרה, כי גבי ים כתיב ג"כ והים עומד עליהם מלמעלה וכמ"ש במ"א בד"ה מי מנה.

והנה אמרו חז"ל: "התכלת דומה לים" — זו בחינת מלכות דאצילות, הנקראת "ים". "והים דומה לרקיע" — זו בחינת אור מקיף, וכך כתוב בזהר בתחילת פרשת חיי שרה. שהרי גם על הים נאמר: "והים עומד עליהם מלמעלה", וכפי שמבואר במקום אחר, במאמר המתחיל "מי מנה".

31 והנה כתיב בנסוע המחנה כו' ופרשו בגד כליל תכלת מלמעלה דהיינו בנסוע המשכן במדבר ששם מדור החיצונים היו מכסים כלי המשכן בבגדי תכלת שהוא בחינת מקיף דמלכות והוא מקיף הקשה ומסמא עיני החיצונים.

והנה נאמר: "בנסוע המחנה" וכו', ופרשו בגד כליל תכלת מלמעלה". כלומר, בעת מסעות המשכן במדבר, מקום משכנם של הכוחות החיצוניים, היו מכסים את כלי המשכן בבדי תכלת. התכלת היא בחינת האור המקיף של מלכות, והוא האור המקיף הקשה, המסמא את עיני הכוחות החיצוניים.

32 והענין כמבואר למעלה ענין המקיף שהוא מה שאינו נמשך ומתלבש בהכלי מפני שאורו גדול עד שאין הכלי יכולה להכילו כלל

ההסבר הוא, כפי שהתבאר לעיל בעניין האור המקיף: זהו אור שאינו נמשך ומתלבש בכלי, משום שעוצמתו גדולה כל כך עד שהכלי אינו יכול להכילו כלל;

ולכן הוא מקיף ראש ורגל כאחד. וגם נת' [נתבאר] לעיל דשרש כל המקיפים הוא מהמקיף הגדול שמקיף כל העולמות בשוה כו',

ולכן הוא מקיף את הראש ואת הרגל כאחד. עוד התבאר לעיל ששורש כל האורות המקיפים הוא באור המקיף הגדול, המקיף את כל העולמות בשוה וכו';

ולכן המקיף דוחה ומסמא עיני החיצונים שיניקת החיצונים הוא דוקא מחמת ההשתלשלות בכלים מכלים שונים שעייז גם היש יכול לקבל יניקה משא"כ עיי אור המקיף הם נדחים מפניו,

ולכן האור המקיף דוחה ומסמא את עיני הכוחות החיצוניים. יניקתם של הכוחות החיצוניים היא דווקא באמצעות ההשתלשלות בכלים שונים, שבאמצעותה גם היש יכול לקבל יניקה; אבל על ידי האור המקיף הם נדחים מפניו.

אך המקיף האחרון דמלי הוא בחי' תכלת שהוא קשה מכולן שמפני שהמלי היא יורדת בבי"ע ששם יניקת החיצונים היו יכולים לשלוט בהשפע ע"כ צ"ל במלי דוקא מקיף דתכלת שהוא קשה ומסמא עיני החיצונים ביותר.

אבל האור המקיף האחרון של מלכות הוא בחינת תכלת, הקשה מכולם. מאחר שמלכות יורדת לבריאה, יצירה ועשיה, שבהם הכוחות החיצוניים יונקים, הם היו יכולים לשלוט בשפע; לכן דווקא במלכות צריך להיות האור המקיף של תכלת, שהוא קשה ומסמא את עיני הכוחות החיצוניים יותר מכול.

וזהו תכלת דאכיל ושצי מלך במשפט יעמיד ארץ, וז"ש [וזהו שכתוב] בזהר פי קרח (דקע"ז ב') ורוב כסויא דמאני מקדשא תכלת איהו בגין דתכלת הא אוקמוה כו' ועיי' בפרשה שלח (דקס"ג ב').

וזהו "תכלת דאכיל ושצי" — תכלת שאוכלת ומשמידה; "מלך במשפט יעמיד ארץ". וזהו שנאמר בזהר, פרשת קרח (דקע"ז ב'): "ורוב כסויא דמאני מקדשא תכלת איהו בגין דתכלת הא אוקמוה" וכי; ועיינו שם, בפרשת שלח (דקס"ג ב').

אמנם ענין חוטי הציצית דתכלת הם המשכות בבחי' פנימיות מבחי' תכלת הנ"ל והוא המשכת בחי' יראה.

אולם חוטי התכלת שבציצית ממשיכים, באופן פנימי, מבחינת התכלת האמורה לעיל; והמשכה זו היא של בחינת יראה.

כי הטלית הוא פרישו דמלכא קבלת עול מלכות שמים שום תשים עליך מלך, וחוטי התכלת דציצית הם המשכת בחי' יראה הנמשך בנפש שזהו על ידי בחי' שערות

שהרי הטלית היא "פרישו דמלכא" — פרישת המלך, קבלת עול מלכות שמים, "שום תשים עליך מלך"; וחוטי התכלת שבציצית ממשיכים את בחינת היראה אל הנפש, והמשכה זו נעשית באמצעות בחינת השערות.

(ובמ"א נת' [נתבאר] תכלת הוא מגבורות דאבא ולכן הוא מבחינת אימא גם נת' [נתבאר] תכלת ולכן הם גילוי ממקיפים דא"א [דאבא ואימא].

(במקום אחר התבאר שתכלת היא מגבורות דאבא, ולכן הוא מבחינת אימא. עוד התבאר שתכלת ולכן הם גילוי מהאורות המקיפים דאבא ואימא.)

והענין כנודע שיש ד' בחי' דחילו ורחימו ואחר כך רחימו ודחילו נמצא בחי' אה"ר [אהבה רבה] זהו בבחי' בינה וזהו ענין חוטי הלבן.

הענין הוא, כידוע, שיש ארבע בחינות: דחילו ורחימו, ולאחר מכן רחימו ודחילו. נמצא שבחינת אהבה רבה היא בבחינת בינה, וזהו ענין חוטי הלבן.

אמנם יראה עילאה זהו תכלת בחי' גבורה דאבא שלמעלה גם מאה"ר [מאהבה רבה] ונק' גם כן גילוי מקיפים דאבא כי יראה עילאה זו הוא כענין אבל חרדה גדולה נפלה עליהם משום דמזליהו חזי כו'. אך יראה עילאה היא התכלת, בחינת גבורה דאבא, שלמעלה אפילו מאהבה רבה; והיא נקראת גם גילוי המקיפים דאבא. שכן יראה עילאה זו היא כעין "אבל חרדה גדולה נפלה עליהם", משום ש"מזליהו חזי" וכו'.

ומכל מקום התכלת הוא במל' שהוא יראה תתאה כי כן יראה תתאה שרשה מחכמה ויראה עילאה נעוץ סופן בתחלתן ועמ"ש בד"ה וזאת המצוה בענין ועתה ישראל מה כו'

אף על פי כן, התכלת היא במלכות, שהיא יראה תתאה. שכן שורש היראה התתאה הוא בחכמה וביראה העילאה, ו"סופן נעוץ בתחלתן". ועיינו במה שנכתב במאמר המתחיל "וזאת המצוה", בענין "ועתה ישראל מה" וכו',

כ"א ליראה את ה' אלקיך, ועיינ עוד מענין תכלת בזהר חלק א' בראשית דף נ"א א' תרומה קל"ה א').

"כי אם ליראה את ה' אלקיך". ועיינו עוד בענין התכלת בזהר, חלק א', בראשית, דף נ"א ע"א; תרומה, קל"ה ע"א.

וזהו ענין מצות ארבע ציצית להיות מסובב במצות שני ציצית לפניו ושני ציצית לאחוריו. השנים שלאחוריו א' כנגד בחי' שמאלו תחת לראשי והב' וימינו תחבנקי

וזהו ענין מצוות ארבע ציציות: להיות מוקף במצוות, בשתי ציציות מלפניו ובשתי ציציות מאחוריו. שתי הציציות שמאחוריו: האחת כנגד בחינת "שמאלו תחת לראשי", והשנייה כנגד "וימינו תחבנקי",

והיינו כנגד בחי' ב' מדרגות תכלת ולבן שהתכלת הוא מבחי' גבורה ונקי שמאלו ונקי שמאל דוחה ע"ד ותתצב אחותו מרחוק ואינה דחייה אמיתית וכמו שכתוב ע"פ ואימתך לא תבעתני כו'

והיינו כנגד שתי הבחינות של תכלת ולבן. התכלת היא מבחינת גבורה ונקראת "שמאלו", וכן נקראת "שמאל דוחה", בדוגמת "ותתצב אחותו מרחוק"; אך אין זו דחייה אמיתית, כפי שמבואר על הפסוק "ואימתך לא תבעתני" וכו',

וכדכתיב מרחוק ה' נראה לי שבחי' חכמה הוא בחי' רחוק אך נמשך ממנו גם כן דחייה ממש לסטי"א [לסטרא אחרא] שהמקיף תכלת דוחה ומסמא עיני החיצונים

וכמו שכתוב: "מרחוק ה' נראה לי", שכן בחינת חכמה היא בחינת "מרחוק". אך ממנה נמשכת גם דחייה ממשית לסטרא אחרא, שכן המקיף של התכלת דוחה ומסמא את עיני החיצונים;

וזהו מה שכתוב ולא תתורו כו' אשר אתם זונים שלא להיות בבחי' זונה ח"ו [חס ושלום] והיינו ע"י המשכת היראה ופחד ה'.

וזהו שכתוב "ולא תתורו" וכו', "אשר אתם זונים": שלא להיות, חלילה, בבחינת זונה. והיינו על ידי המשכת היראה ופחד ה'.

ובחי' ימינו תחבקני הוא בחי' אהבה. והשני ציצית שלפניו הוא נגד הלב להמשיך אורות עליונים אל הלב כו'

והבחינה של "וימינו תחבקני" היא אהבה. ושתי הציציות שלפניו מכוונות כנגד הלב, כדי להמשיך אורות עליונים אל הלב וכו'.

(פי' כמ"ש במ"א שיש ב' מיני אהבה האהבה הבאה מהשגה מהתבוננות בגדולת ה' ויש אהבה התלהבות למעלה מהשגתו והנה האהבה על פי השגה נקרא פב"פ [פנים בפנים]

(הפירוש הוא, כפי שמוסבר במקום אחר: יש שני סוגי אהבה. יש אהבה שנובעת מהבנה, מהתבוננות בגדולתו של ה', ויש אהבה של התלהבות בוערת, שלמעלה מהבנתו. והנה, אהבה שעל פי הבנה נקראת "פנים בפנים",

כי בפנים יש הכל שכל ראייה ושמיעה מה שאין כן אהבה שלא על פי השגה נקרא אחור כו' כמו באחור רק עצמות לבד ועורף וכמו שאחד דוחפו בעורף ואינו יודע מאין היתה לו זאת כו'

כי בפנים יש הכול: שכל, ראייה ושמיעה. לעומת זאת, אהבה שאינה על פי הבנה נקראת "אחור" וכו'; שכן מאחור יש רק עצמות ועורף. וכמו כשמישהו דוחף אדם בעורפו, והוא אינו יודע מאין באה לו הדחיפה וכו'.

והנה לבוא להשגה יותר גדולה שהיא פב"פ [פנים בפנים] צריך מקודם להיות אב"א [אחור באחור] היינו להתלהב לבו למעלה מכפי ערך השגתו כו', ועל דרך זה יש לומר ענין הב' ציצית שלאחוריו וזהו בחי' קוצי דשערי שמכה מאחוריו כו'

והנה, כדי להגיע להבנה גדולה יותר, שהיא "פנים בפנים", צריך תחילה להיות "אחור באחור"; כלומר, לבו צריך לבעור כהתלהבות שלמעלה ממידת הבנתו וכו'. בדרך זו אפשר להסביר את עניין שתי הציציות שמאחוריו, וזהו הבחינה של "קוצי דשערי", המכה מאחור וכו':

שהאוי"ר [שהאהבה ויראה] למעלה מהשגתו ומזה יבא להשגה יותר גדולה ואהוי"ר [ואהבה ויראה] הן הב' ציצית שלפניו כו', ועוד יש לומר בחי' אחור ופנים נקרא אתכפיא ואתהפכא כמו שכתוב בד"ה זכור דעמלק וכך מבחי' ב' ציצית שלאחוריו יומשך הכח

אהבה ויראה שלמעלה מהבנתו, ומתוך כך יגיע להבנה גדולה יותר; ואהבה ויראה אלו הן שתי הציציות שלפניו וכו'. ועוד אפשר לומר שהבחינות של "אחור" ו"פנים" נקראות "אתכפיא" ו"אתהפכא", כפי שמוסבר במאמר המתחיל "זכור את אשר עשה עמלק". וכך, מבחינת שתי הציציות שמאחוריו, תימשך היכולת

לבוא לבחי' אתכפיא בחי' לעשותה לאהבה ועל ידי זה אחר כך יבא לבחי' אהבה בתענוגים וזהו ענין השני ציצית שלפניו ועמ"ש בד"ה ואהיה אצלו אמון בענין אחור וקדם צרתני ובד"ה ביום השמיני שלח).

להגיע לבחינת "אתכפיא", כלומר להפוך אותה לאהבה; ועל ידי כך יגיע לאחר מכן לבחינת "אהבה בתענוגים". זהו עניין שתי הציציות שלפניו. וראה מה שכתוב במאמר המתחיל "ואהיה אצלו אמון", בעניין "אחור וקדם צרתני", ובמאמר המתחיל "ביום השמיני שלח".

והנה מעלת אהוי"ר [אהבה ויראה] הנמשך על ידי הציצית הוא שיש אהוי"ר [אהבה ויראה] ע"פ השתלשלות שהמדות נמשכים מהשכל,

והנה, מעלת האהבה והיראה הנמשכות על ידי הציצית היא זו: יש אהבה ויראה שעל פי סדר ההשתלשלות, שבהן המדות נמשכות מן השכל;

אמנם יש אהוי"ר [אהבה ויראה] שלמעלה מסדר ההשתלשלות מבחי' ורב חסד כו' ויראה עילאה וזה נמשך ע"י הציצית

אבל יש אהבה ויראה שלמעלה מסדר ההשתלשלות, מבחינת "ורב חסד" וכו' ויראה עילאה; ואלה נמשכות על ידי הציצית.

ולכן הם בחיי חוטין שנקי שערות וכמשי"ל [וכמה שכתוב לעיל] שלהיות גילוי בפנימית מלמעלה מסדר ההשתלשלות הוא על ידי בחיי שערות דוקא

לכן הם בבחינת חוטים הנקראים שערות. כפי שהוסבר לעיל, כדי שתהיה התגלות פנימית מלמעלה מסדר ההשתלשלות, היא נמשכת דווקא באמצעות בחינת שערות.

וזהו ענין חוטי הציצית כנ"ל ועיין מה שכתוב על פי ועשית ציץ כו': (קיצור). ענין תכלת לשון תכלה שמכלה ומבער הרע דהנה"ב [דהנפש הבהמית] לקיים מה שכתוב ולא תתורו.

זהו ענינם של חוטי הציצית, כאמור לעיל. ועיינו במה שכתוב על הפסוק "ועשית ציץ" וכו'. (סיכום: ענינו של התכלת — לשון "תכלה", שהיא מכלה ומבערת את הרע שבנפש הבהמית, כדי לקיים את הכתוב "ולא תתורו".

ושלא להיות בחיי אתם זונים אפילו בדקות ותאוות היתר כי מההתבוננות בענין כורסיא דדינא יומשך יראת חטא, ותכלת דומה לים מלי דאצילות וים דומה לרקיע מקיף ותכלת מקיף דמלי דוחה ומסמא עיני החיצונים

וכדי שלא תהיה בחינת "אתם זונים", אפילו בעניינים דקים ובתאוות מותרות, כי ההתבוננות בענין כורסיא דדינא תביא ליראת חטא. התכלת דומה לים, שהוא מלכות דאצילות, והים דומה לרקיע, שהוא מקיף; והתכלת, המקיף של מלכות, דוחה ומסמא את עיני החיצונים.

ולכן במסע כלי המשכן כתיב ופרשו בגד כו' תכלת כו' וחוט תכלת דציצית המשכת יראה וענין כי ציצית לאחוריו שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני ובי ציצית לפניו כו'

לכן, במסע כלי המשכן נאמר: "ופרשו בגד" וכו', "תכלת" וכו'. חוטי התכלת שבציצית ממשיכים יראה. וענין שתי הציציות שמאחוריו הוא "שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני"; ושתי הציציות שלפניו וכו'.

ודרך כלל אהוי"ר [אהבה ויראה] הנמשך ע"י הציצית מבחי אהוי"ר [אהבה ויראה] עילאין שלמעלה מסדר ההשתלשלות ולכן נמשך על ידי חוטי הציצית דוקא ושער רישיה כעמר נקא.

ובכללות, האהבה והיראה הנמשכות באמצעות הציצית הן מבחינת האהבה והיראה העליונות, שלמעלה מסדר ההשתלשלות. לכן הן נמשכות דווקא באמצעות חוטי הציצית, ועל כך נאמר: "ושער רישיה כעמר נקא".

וברכות נשא פי"ד [פרק י"ד / פרשה י"ד] איתא מפני שתכלת דומה לעשבים והעשבים דומים לים כו' ועיי"ש עוד הרבה בחינות עד כבוד. ויש לומר פי' דומה לעשבים ע"ד מה שכתוב בד"ה ואלה המשפטים בפי' וענין ונתתי עשב כו' ע"ש):

ובמדרש רבה, נשא, פרק י"ד, נאמר: "מפני שתכלת דומה לעשבים והעשבים דומים לים" וכו'; ועיינו שם בעוד בחינות רבות, עד "כבוד". ויש לומר שפירוש "דומה לעשבים" הוא על דרך מה שכתוב במאמר המתחיל "ואלה המשפטים", בפירוש עניין "ונתתי עשב" וכו'; עיינו שם).

33 ד ועתה יובן ענין מחלוקת קרח וטעותו. אמר קרח טלית שכולה תכלת כו', ובכחאריז"ל [ובכתבי האריז"ל]

מבואר דנתקנא קרח על זקן אהרן כו', והכל ענין אחד כי

ד. כעת יובן עניינה של מחלוקת קורח וטעותו. קורח אמר: "טלית שכולה תכלת" וכו'; ובכתבי האריז"ל מבואר שקורח קינא בזקנו של אהרן וכו'. והכול עניין אחד, כי

הנה ענין כה"ג [כהן גדול] נקרא שושבינא דמטרוניתא שהוא המעלה נש"י [נשמות ישראל] במקורם באור א"ס ב"ה והיינו על ידי שממשיך להם אהבה רבה

הכהן הגדול נקרא "שושבינה של המטרוניתא", שכן הוא מעלה את נשמות ישראל למקורן באור אין סוף, ברוך הוא; והדבר נעשה על ידי שהוא ממשיך להן אהבה רבה.

וזהו ענין דיקנא דכהנא רבא וכמ"ש כשמן הטוב כו' זקן אהרן שיוורד על פי מדותיו

וזהו ענין "זקנו של הכהן הגדול", כמו שנאמר: "כשמן הטוב" וכו', "זקן אהרן שיוורד על פי מדותיו":

דהיינו שנמשך ויורד על ידו מבחי' מדותיו של הקב"ה שהוא אהבה רבה מבחי' רב חסד ולפיכך נמשך דוקא על ידי זקן אהרן בחי' שערות שלהיות

כלומר, על ידו נמשכת ויורדת מבחינת מידותיו של הקב"ה אהבה רבה, מבחינת "ורב חסד". לכן היא נמשכת דווקא באמצעות זקנו של אהרן, בחינת השערות; שכן בהיותה

מלמעלה מסדר ההשתלשלות על כן אי אפשר להיות נמשך כ"א על ידי בחי' שערות דוקא על דרך משל מה שאין כן האהבה הנולדת ונמשכת רק מהשכל שהוא בבחי' השתלשלות והוא ע"ד שנתבאר למעלה

למעלה מסדר ההשתלשלות, אי אפשר לה להימשך אלא באמצעות בחינת השערות דווקא, על דרך משל; לא כן האהבה שנוולדת ונמשכת מן השכל בלבד, שהיא בדרך של השתלשלות. וזהו על דרך מה שנתבאר למעלה.

וזהו ענין זקן אהרן שיורד ע"פ מדותיו כו' ר"ל [רוצה לומר] המדות שלמעלה מההשגה כו' וזהו ג"כ ענין חוטי הציצית תכלת ולבן דו"ר [דחילו ורחימו] עילאין כו'

וזהו ענין "זקן אהרן שיורד על פי מדותיו" וכו', כלומר, המידות שלמעלה מן ההשגה וכו'. וזהו גם ענין חוטי הציצית, תכלת ולבן: אהבה ויראה העליונות וכו'.

(ובכ' ציצית שלפניו שהאהוי"ר [שהאהבה ויראה] נמשך דרך בחי' פנים שהוא בחי' השגה היינו שנמשך מלמעלה מהחכמה בחו"ב [בחכמה ובינה] כו').

(ובשתי הציציות שלפניו, האהבה והיראה נמשכות דרך בחינת הפנים, שהיא בחינת ההשגה; כלומר, הן נמשכות מלמעלה מן החכמה אל חכמה ובינה וכו').

אך בלויים נאמר והעבירו תער כי מפני שהלויים הם מסטרא דשמאלא מבחי' גבורות ע"כ אדרבה צריך שלא יצא מהם ההמשכה עוד בבחי' שערות וצמצוצים

אבל על הלויים נאמר: "והעבירו תער", מפני שהלויים הם מצד שמאל, מבחינת גבורות; לכן, אדרבה, המשכה נוספת אינה צריכה לצאת מהם בבחינת שערות וצמצומים.

(שאי"כ היה זה רבוי כחות הדין ולכן ע"ז נאמר ואיש כי ימרט ראשו קרח הוא טהור הוא וכמ"ש בזח"ג [בזהר חלק ג] תזריע)

(שאם כן, היה בכך ריבוי של כוחות הדין; ולכן נאמר על כך: "ואיש כי ימרט ראשו, קרח הוא, טהור הוא", כמו שכתוב בזהר, חלק ג, תזריע)

(דמ"ח ע"ב ודמ"ט ע"א) שעל שם זה נק' כן קרח לפי שהלויים צ"ל כן, ודוקא בכהנים ששרשם מבחי' ורב חסד אז השערות הם המשכת עליונות.

(עמוד 48b ועמוד 49a); ומשום כך נקרא כך — קרח — מפני שהלויים צריכים להיות כך. דווקא אצל הכהנים, ששורשם בבחינה של "ורב חסד", השערות הן המשכה של מה שלמעלה.

ואדרבה דוקא בבחי' שערות לבד יכול להיות הגילוי וההמשכה מבחי' זו שאל"כ [שאם לא כן] לא יוכלו להכיל.

ואדרבה, דווקא באמצעות בחינת השערות בלבד יכולה להיות ההתגלות וההמשכה מבחינה זו, שכן אחרת לא יוכלו להכיל אותה.

משא"כ בלויים א"צ [אין צריך / אינו צריך] להיות שערות כוי וכעין זה נתי [נתבאר] למעלה פי אמור ע"פ ונקדשתי בתוך כוי בענין מ"ש בנוזר קדוש יהיה גדל פרע כוי ע"ש.

לעומת זאת, הלויים אינם צריכים שערות וכו'. מעין זה הוסבר למעלה בפרשת אמור, על הפסוק "ונקדשתי בתוך" וכו', בענין מה שכתוב בנוזר: "קדוש יהיה, גדל פרע" וכו'; ראו שם.

34 ואע"ג [ואף על גב] דתכלת הוא ג"כ גבורה ואעפ"כ [ואף על פי כן] אדרבה חוטי תכלת דציצית הוא המשכת קדושה עליונה. לא דמי.

ואף שתכלת היא גם גבורה, הרי להפך: חוטי התכלת שבציצית הם המשכה של קדושה עליונה; אין המקרים דומים.

דהא תכלת עמרא הוא צמר לבן שהוא מבחי" שער רישיה כעמר נקא שהוא אדרבה אמיתת חסד רק שנצבע בגוון תכלת.

שהרי "תכלת עמרא הוא" — צמר לבן, שמקורו בבחינת "שער רישיה כעמר נקא"; אדרבה, הוא חסד לאמיתו, ורק נצבע בגוון תכלת.

35 והיינו ג"כ גבורות דאבא שהם גבורות ממותקות. יראת ה' לחיים וגם אור אבא דוחה החיצונים כמ"ש בע"ח [בעץ חיים] בדרוש הנגעים.

וזהו גם גבורות דאבא, שהן גבורות ממותקות: "יראת הוי' לחיים". וגם אור אבא דוחה את החיצונים, כפי שנכתב בעץ חיים, בדרוש הנגעים.

משא"כ הלויים הם בעצם בחינת גבורה והיינו ג"כ גבורות דאימא, אשר מבינה דינין מתערין ואע"פ [ואף על פי] שהם ג"כ גבורות עליונות דקדושה לעורר הרנה והתשוקה כוי

לעומת זאת, הלויים הם במהותם בחינת גבורה; וזהו גם גבורות דאמא, שהרי "מבינה דינים מתעוררים". ואף שהם גם גבורות עליונות של קדושה, שנועדו לעורר את הרינה ואת התשוקה וכו',

מ"מ כיון דמשם דינין מתערין צ"ל והעבירו תער כוי, ועמש"ל [ועיין מה שכתוב לעיל] בד"ה בהעלותך את הנרות בענין קרבנות הנשיאים והעלאת הנרות דאהרן שארז"ל [שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] שלך גדול משלהם כוי ע"ש.

אף על פי כן, מכיוון שמשם מתעוררים דינים, צריך להיות "והעבירו תער" וכו'. וראו מה שנכתב לעיל במאמר המתחיל "בהעלותך את הנרות", בענין קרבנות הנשיאים והעלאת הנרות של אהרן, שעליהם אמרו חז"ל: "שלך גדול משלהם" וכו'; עיינו שם.

36 וזה היה קנאתו על אהרן שהוא בחי' שודמ"ט [שושבינא דמטרוניתא] שמבחינת זקן אהרן ושערות זכהנים נמשך קדושה עליונה ה משכת אהוי"ר [אהבה ויראה] לנשיי [לנשמות ישראל] וכלוים אדרבה והעבירו תער כו'

וזו הייתה קנאתו באהרן, שהוא בחינת שושבין המטרוניתא: מכוח בחינת זקנו של אהרן ושערות הכהנים נמשכת קדושה עליונה — אהבה ויראה לנשמות ישראל; ואילו אצל הלויים, להפך, נאמר: "והעבירו תער" וכו',

שאינן מהם המשכת בחי' זו, ומפני שלא היה אצלו בחי' המשכה זו ע"כ חלק עליו ע"ז.

שכן מהם אין נמשכת בחינה זו. ומכיוון שלא הייתה אצלו בחינה זו של המשכה, לכן חלק עליו בעניין זה.

37 ואמר שאין נצרך כלל לבחי' שערות וחוטאי דציצית. שהשערות וחוטין הוא ההמשכה בבחינת צמצום, ולכן שאל טלית שכולה תכלת כו'

והוא אמר שאין צורך כלל בבחינת השערות וחוטאי הציצית, שכן השערות והחוטאים הם המשכה בדרך של צמצום. לכן שאל: "טלית שכולה תכלת" וכו'.

פי' שהוא אמר שהעיקר הוא התכלת כי תכלת הוא ג"כ בחי' גבורות כנ"ל אכיל ושצי כו' ואמר שהעיקר הוא הטלית שכולה תכלת

כלומר, הוא אמר שעיקר הדבר הוא התכלת, שכן גם התכלת היא בחינת גבורות, כנזכר לעיל — "אכיל ושצי" וכו'; והוא אמר שעיקר הדבר הוא הטלית שכולה תכלת,

דהיינו המקיף שהוא המסמא עיני החיצונים כנ"ל ושהוא פטור מן הציצית שהם החוטין והשערות הממשיכים האורות בבחי' פנימיים ואמר שא"צ [שאינן צריך / שאינו צריך] כלל להמשכה זו

כלומר, המקיף, המסמא את עיני החיצונים כנזכר לעיל, והיא פטורה מן הציצית — החוטאים והשערות הממשיכים את האורות באופן פנימי. והוא אמר שאין צורך כלל בהמשכה זו,

כי הרי המקיף עצמו גבוה יותר מהחוטין ואו"פ [ואור פנימי] הנמשכים ממנו (וגם כמשי"ל [כמה שכתוב לעיל] דשרש כל המקיפים הוא מבחי' המקיף הגדול שלמעלה מהקו וחוט כו')

שהרי המקיף עצמו נעלה מן החוטאים ומן האור הפנימי הנמשך ממנו (וגם כפי שנתבאר לעיל, שורשם של כל המקיפים הוא בבחינת המקיף הגדול שלמעלה מן הקו והחוט וכו');

ואיך יתכן שבהטלית והמקיף עצמו לא יהיה המצוה כ"א רק כאשר נמשך ממנו חוטין שהם רק המשכה מצומצמת לגבי המקיף עצמו כו'.

ואיך ייתכן שהמצווה אינה בטלית ובמקיף עצמו, אלא רק כאשר נמשכים ממנו חוטין, שאינם אלא המשכה מצומצמת ביחס למקיף עצמו וכי'?

והיתה כוונתו שבזה יחלוק ג"כ על כהונת אהרן דכש"צ [דכש"צ צריך] לחוטי הציצית כמ"כ [כמו כן] א"צ [אין צריך / אינו צריך] לבחי' ההמשכה הנמשך דוקא ע"י השערות

כוונתו הייתה שבכך יחלק גם על כהונת אהרן: אם אין צורך בחוטי הציצית, הרי שגם אין צורך בכחינת ההמשכה הנמשכת דווקא באמצעות השערות;

ולכן יוכל הוא ג"כ להיות כה"ג [כהן גדול] אע"פ [אף על פי] שכלוים א"א להיות המשכת קדושה עליונה מבחי' שערות מטעם הנ"ל הרי אמר טלית שכולה תכלת א"צ [אין צריך / אינו צריך] כלל לחוטין

ולכן גם הוא יוכל להיות כהן גדול, אף שאצל הלויים אין אפשרות להמשיך קדושה עליונה מבחינת השערות, מהטעם הנזכר לעיל; שהרי הוא אמר שטלית שכולה תכלת אינה זקוקה כלל לחוטין.

(ובמגיד מישרים פ' קרח איתא ג"כ ע"ז, ושרש הענין במחלוקת קרח י"ל [יש לומר] כי הנה לעתיד יהיו הלויים כהנים כמש בלק"ת [בלקוטי תורה (להאריז"ל)] מהאריז"ל [מהאריז"ל זכרוננו לברכה] ביחזקאל כי אז יתעלה בחי' הגבורות

(ובמגיד מישרים, פרשת קרח, נאמר גם עניין זה. ואת שורש העניין שבמחלוקת קרח אפשר להסביר כך: לעתיד לבוא יהיו הלויים כהנים, כפי שכתוב בלקוטי תורה של האריז"ל על יחזקאל, שכן אז תתעלה בחינת הגבורות.

ולכן ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] פ"ט דשבת שלעתיד יאמרו ליצחק כי אתה אבינו ופ"י בלקוטי הש"ס [הששה סדרים] מהאריז"ל [מהאריז"ל זכרוננו לברכה] שם דהיינו שהגבורות יהיו עיקרים ע"י בירור עולם התהו והחסדים יהיו טפלים להם וכמ"ש הרמ"ז [הרב משה זכות] פ' עקב) (בדף רע"א סע"א [סוף עמוד א]).

לכן אמרו חז"ל בפרק ט' בשבת, שלעתיד לבוא יאמרו ליצחק: "כי אתה אבינו". בלקוטי הש"ס של האריז"ל מוסבר שם, שהגבורות יהיו העיקר, כעקבות בירור עולם התהו, והחסדים יהיו טפלים להן, כפי שכתב הרמ"ז בפרשת עקב (בדף רע"א ע"א).

ועדיי האריז"ל [האריי זכרוננו לברכה] המשנה פ"ה דאבות כל מחלוקת שהיא לשם שמים סופה להתקיים כו' זו מחלוקת שמאי והלל.

באותו אופן פירש האריז"ל את המשנה בפרק ה' באבות: "כל מחלוקת שהיא לשם שמים סופה להתקיים" וכו', "זו מחלוקת שמאי והלל".

והקשו ע"ז איך ראוי לומר על מחלוקת שיתקיים והרי אי אפשר להתקיים אלא אחד מן הדעות ומלת מחלוקת כוללת השני צדדים, ותירצו משום שאלו ואלו

והקשו על כך: כיצד מתאים לומר על מחלוקת שהיא תתקיים, והרי רק אחת מן הדעות יכולה להתקיים, ואילו המילה "מחלוקת" כוללת את שני הצדדים? ותירצו: משום ש"אלו ואלו

דברי אלקים חיים ויש לדברי בית שמאי ג"כ שרש למעלה באצילות רק שאין הלכה כן כמ"ש במדרש שמואל באבות שם ואין זה תירוץ מספיק על לשון סופה להתקיים.

דברי אלקים חיים", וגם לדברי בית שמאי יש שורש למעלה באצילות, אף שאין ההלכה כמותם, כפי שכתוב במדרש שמואל על המשנה באבות שם. אולם אין בכך תשובה מספקת ללשון "סופה להתקיים".

אכן האריז"ל [האריי זכרוננו לברכה] פ"י שלעתיד בזמן המשיח תהיה הלכה כבית שמאי כמ"ש המק"מ [המקדש מלך] (פ' בראשית ד"י ע"ב) וזהו סופה להתקיים ממש.

אולם האריז"ל פירש שלעתיד לבוא, בימות המשיח, תהיה ההלכה כבית שמאי, כפי שכתב המק"מ (פרשת בראשית, דף י"ז ע"ב); וזהו משמעות "סופה להתקיים" ממש.

ולכן רצה קרח לעשות גם עכשיו מהגבורות עיקר וזהו ענין טלית שכולה תכלת וא"צ [ואין צריך / ואינו צריך] לחוטין שהם המשכות שהוא מבחי' חסד, ואף חוטי התכלת הוא כענין אור החסד בכלי הגבורה

לכן רצה קורח לעשות גם עכשיו את הגבורות לעיקר. זהו ענין טלית שכולה תכלת, שאינה זקוקה לחוטין, שהם המשכות שמקורן בבחינת חסד; ואף חוטי התכלת הם בדוגמת אור החסד בכלי הגבורה,

כי החוט זהו ההמשכה כו' ועמ"ש במ"א בענין פ' שניה דק"ש [דקריאת שמע] שהיא בחי' גבורה ואעפ"כ [ואף על פי כן] יש בה שם ע"ב [שם ע"ב] שהוא בחינת חסד.

שהרי החוט הוא ענין ההמשכה וכו'. ראו גם מה שנכתב במקום אחר בענין הפרשה השנייה של קריאת שמע, שהיא בבחינת גבורה, ואף על פי כן יש בה שם ע"ב, שהוא בחינת חסד.

אך באמת שגה ברואה כ'י הנהגה זו א"א להיות כ"א אחר שלימות הבירורים שמעולם התהו שהוא בחי' גבורה כשיתבררו הסיגים לגמרי והרי אז גם היצר הרע שמבחי' גבורה יתהפך להיות טוב מאד.

אך לאמיתו של דבר, הוא טעה במראה עיניו: הנהגה זו אפשרית רק לאחר שיושלם בירור עולם התוהו, שהוא בבחינת גבורה, כשהסיגים יתבררו לגמרי. אז גם היצר הרע, שמקורו בבחינת גבורה, יתהפך להיות "טוב מאוד".

משא"כ עכשיו היום לעשותם מהגבורות יש יניקה לחיצונים וזהו ענין היצה"ר [היצר הרע] כו' ולכן החסדים הם עיקר והגבורות אפילו דקדושה צ"ל טפלים לגבי החסדים,

לעומת זאת, עכשיו, בזמן של "היום לעשותם", מן הגבורות יש יניקה לכוחות החיצוניים, וזהו עניינו של היצר הרע וכו'. לכן החסדים הם העיקר, והגבורות, אפילו כשהן בקדושה, צריכות להיות טפלות לחסדים.

ולכן הלכה כבית הלל דוקא אף שמחלוקת שמאי היה לשם שמים אעפ"כ [אף על פי כן] ב"ש [בית שמאי] במקום ב"ה [בית הלל] אינו משנה.

לכן ההלכה היא דווקא כבית הלל; אף שמחלוקת בית שמאי הייתה לשם שמים, בכל זאת, במקום שבו דברי בית שמאי חולקים על דברי בית הלל, אין הם נחשבים למשנה.

38 וזשארז"ל [וזהו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] פ"ק [פרק קמא] דשבת ד"ז ואותו היום היה הלל כפוף כו' והיה קשה לישראל כיום כו'

וזהו שאמרו חז"ל בפרק הראשון של שבת, דף י"ז: "ואותו היום היה הלל כפוף" וכו', "והיה קשה לישראל כיום" וכו'.

דלכאורה הדמיון תמוה, אלא שהוא מטעם הנ"ל, רק לעתיד דוקא הוא שיתעלו הגבורות והיינו דוקא אחר שנכנעו להחסדים.

לכאורה ההשוואה תמוהה, אך הדבר נובע מן הטעם שהוזכר לעיל: רק לעתיד לבוא יעלו הגבורות, וגם זאת רק לאחר שנכנעו לחסדים.

וזהו ענין בית שמאי וע' ביבמות (דף י"ד ע"א). משא"כ קרח שלא נכנע לכן היה לו מפלה כו'. ועיין בזח"א [בזהר חלק א] בראשית ד"ז ובפ' ויחי דר"נ ע"א:

וזהו ענינם של בית שמאי; ועיינו ביבמות, דף י"ד ע"א. ואילו קורח לא נכנע, ולכן נחל מפלה וכו'. ועיינו בזהר, חלק א', בראשית, דף י"ז, ובפרשת ויחי, דף ר"נ ע"א.

39 קיצור. (ענין כה"ג [כהן גדול] זקן אהרן להמשיך אה"ר [אהבה רבה] הוא קרוב לענין ההמשכה שע"י חוטי

הציצית. ולפי שכלוים נאמר והעבירו תער ע"כ חלק ע"ז ואמר טלית שכולה תכלת א"צ [אין צריך / אינו

צריך] כלל לחוטי הציצית שהם בחי' שערו כו' כדי שע"י יהיה הוא יש ודבר אף שאין בו בחינה הנ"ל):

סיכום. (עניין זקנו של אהרן הכהן הגדול, שממשיך אהבה רבה, קרוב לעניין ההמשכה באמצעות חוטי הציצית. ומכיוון שעל הלויים נאמר "והעבירו תער", חלק קורח על כך ואמר שטלית שכולה תכלת אינה זקוקה כלל לחוטי הציצית, שהם בחינת שערו וכו', כדי שבכך יהיה הוא ליש ודבר, אף שאין בו הבחינה האמורה לעיל.)

40 ה והשיב לו מרבע"ה [משה רבינו עליו השלום] כי אפילו טלית שכולה תכלת צריך וחייב דוקא לעשות חוטי

יען

5. משה רבנו, עליו השלום, השיב לו שגם טלית שכולה תכלת זקוקה, ואף חייבת, דוקא בחוטים, משום ש

כי עיקר יסוד התומ"צ [התורה ומצות] הוא להמשיך גילוי אור א"ס ב"ה למטה וכמאמר אם רץ לבך שוב

לאחד ולא די בבחי' רצוא לבד שזהו בחי' לויים כו'

היסוד העיקרי של התורה והמצוות הוא להמשיך למטה את גילוי אור אין סוף, ברוך הוא; וכמאמר: "אם רץ לבך, שוב לאחד". אין די בבחינת הריצה לבדה, שהיא בחינת הלויים וכו'.

וכדי שיהיה ההמשכה והגילוי למטה בבחי' א"פ [אור פנימי] מלמעלה מהשתלשלות הוא דוקא ע"י החוטי

שהם המשכת אורות אל הלב בבחי' פנימיים ואע"פ [ואף על פי] שהחוטיהם הם בחי' צמצומים

וכדי שההמשכה והגילוי למטה יהיו בבחינת אור פנימי, ממעל להשתלשלות, הדבר נעשה דוקא באמצעות החוטים, שהם המשכת אורות אל הלב באופן פנימי. ואף שהחוטים הם בחינת צמצומים,

הרי כך היא המדה שלהיות המשכה עליונה מלמעלה מסדר ההשתלשלות בבחי' פנימיות א"א כ"א ע"י

שערו וחוטיהם כו' ואם לאו לא יומשך כלל בבחי' המשכה וגילוי למטה

כך היא המידה: המשכה עליונה ממעל לסדר ההשתלשלות, באופן פנימי, אינה יכולה להיות אלא באמצעות שערו וחוטים וכו'; ובלעדיהם לא תהיה כלל המשכה וגילוי למטה.

(והרי תכלית הבריאה הוא לשבת יצרה להיות דירה בתחתונים שיהיה הגילוי מלמעלה למטה ועמ"ש

מזה בד"ה בפ' נסכים כתיב)

(והרי תכלית הבריאה היא "לשבת יצרה" — להיות דירה בתחתונים, כדי שהגילוי יהיה מלמעלה למטה; ועיי' במה

שנכתב על כך במאמר המתחיל "בפרשת נסכים כתיב".)

וישאר בבחי' העלם ובבחי' מקיף לבד והעיקר הוא שימושך בבחי' גילוי והיינו ע"י חוטי הציצית דוקא. והוא יישאר בבחינת העלם ובבחינת מקיף בלבד. העיקר הוא שימושך בבחינת גילוי, והדבר נעשה דווקא באמצעות חוטי הציצית.

ולכן אין בהטלית שום קדושה כלל ומותר להשתמש בו דברי חול משא"כ בציצית, אף שהטלית רומז להמקיף שגדלה מעלתו במאד מאד על קדושת הציצית שהן נימין וא"פ [ואור פנימי]

לכן אין בטלית עצמה קדושה כלל, ומותר להשתמש בה לצורכי חול, שלא כמו בציצית. זאת אף שהטלית רומז לאור המקיף, שמעלתו גדולה לאין ערוך מקדושת הציצית, שהן נימים ואור פנימי,

הנמשכים ממנו כמ"ש לעיל, מ"מ היא הנותנת שמפני גודל מעלתו שהוא אור גדול לאין קץ ממש ע"כ אין יכולה המשכה זו להתגלות למטה כלל להתלבש בטלית הגשמית.

הנמשכים ממנו, כפי שנתבאר לעיל. ואף על פי כן, דווקא משום כך: מפני מעלתו העצומה, שהוא אור גדול לאין קץ ממש, אין ההמשכה הזאת יכולה להתגלות למטה כלל ולהתלבש בטלית הגשמית.

אבל הציצית לפי שהם מבחי' נימין וא"פ [ואור פנימי] הנמשכים ממנו ע"י צמצום בבחי' שערות לכך יוכלו להתלבש ממש בציצית הגשמיים.

אבל הציציות, מכיוון שהן מבחינת חוטים ואור פנימי הנמשכים ממנו על ידי צמצום, בדמות שערות, יכולות אפוא להתלבש ממש בציציות הגשמיות.

41 ולכן אפילו טלית שכולה תכלת ותכלת דומה לים החכמה וים דומה לרקיע שהוא בחי' מקיף, אעפ"כ [אף על פי כן] חייב בחוטי ציצית דתכלת שהם נימין וא"פ [ואור פנימי] הנמשך משם שיאירו ללב בבחי' פנימית

לכן, אפילו טלית שכולה תכלת — והתכלת דומה לים, שהוא ים החכמה, והים דומה לרקיע, שהוא בחינת מקיף — אף על פי כן היא חייבת בחוטי ציצית של תכלת, שהם כעין שערות ואור פנימי הנמשך משם, כדי שיאיר בלב באופן פנימי.

כי האומר אין לי אלא תורה אפילו תורה אין לו וצריך להמשיך יראה ואהבה מלמעלה ע"י הציצית שהם השערות כו'

שהרי "האומר אין לי אלא תורה — אפילו תורה אין לו"; וצריך להמשיך מלמעלה יראה ואהבה באמצעות הציצית, שהן בחינת שערות וכו'.

(וזהו ויקח קרח בן יצהר שלקח לו לטענה היותו בן יצהר שהוא שמן והענין כי הנה מבואר לעיל פי' מ"ש כשמן הטוב על הראש כו' זקן אהרן כו' והוא מוחין דאבא)

(וזהו ויקח קרח בן יצהר: קרח לקח כטענה את היותו בן יצהר, כלומר שמן. והעניין הוא שכבר נתבאר לעיל פירוש הכתוב "כשמן הטוב על הראש" וכו', "זקן אהרן" וכו', והוא מוחין דאבא)

(בפ' ויקרא ד"ז ע"ב) ושרשו מההשפעה הנמשך מיסוד דע"ק [דעתיקא קדישא] על גלגלתא דא"א ע' [עיינן] בפ' אמור דפ"ח סע"ב [סוף עמוד ב] ובפ' הרמ"ז [הרב משה זכות] לשם ולכן הוא עליון על כל המשקים כי יין מוחין דאימא ההעלם השייך לגילוי

(בפרשת ויקרא, דף ז ע"ב), ושרשו מההשפעה הנמשכת מיסוד דעתיקא קדישא על הגולגולתא דאריך אנפין; ראו פרשת אמור, דף פח ע"ב, ובפירוש הרמ"ז שם. לכן הוא עליון על כל המשקים, שהרי היין הוא מוחין דאימא — ההעלם השייך לגילוי;

אבל מוחין דאבא הוא מה שלמעלה מסדר ההשתלשלות ששרשו מע"ק [מעתיקא קדישא] שהוא חד ולא בחושבן הע"ס [העשר ספירות] כו' וכמ"ש במ"א בפ"י אל עליון בחי' סוכ"ע.

אבל מוחין דאבא הם מה שלמעלה מסדר ההשתלשלות, שכן שורשם מעתיקא קדישא, שהוא "חד ולא בחושבן" עשר הספירות וכו'; וכפי שנתבאר במקום אחר בפירוש "אל עליון" — בחינת סוכב כל עלמין.

42 והנה בחי' שמן זה הוא הנמשך ע"י מעשה המצות שנק' כי נר מצוה כמבואר בת"א [בתורה אור] פ' מקץ בד"ה ענין חנוכה ובד"ה ראיתי והנה מנורת זהב.

והנה, בחינה זו של שמן נמשכת באמצעות קיום המצוות, שעליהן נאמר "כי נר מצוה", כפי שמוסבר בתורה אור, פרשת מקץ, במאמר הפותח במילים "עניין חנוכה" ובמאמר הפותח במילים "ראיתי והנה מנורת זהב".

אך ע"י המצות הוא עדיין בבחי' מקיף ושיבא לידי גילוי זהו ע"י החכמה בחי' ותורה אור שהוא גילוי טעמי מצות שהאור אינו מאיר אלא ע"י השמן שבנר.

אולם באמצעות המצוות הוא עדיין בבחינת אור מקיף; כדי שיבוא לידי גילוי, הדבר נעשה באמצעות חכמה, בחינת "ותורה אור", שהיא גילוי טעמי המצוות, שכן האור מאיר רק באמצעות השמן שבנר.

43 והשמן עצמו אינו מאיר כי הוא בחי' ישת חשך סתרו שהוא בחי' כתר ורצון העליון שלמעלה מההשגה. השמן עצמו אינו מאיר, שכן הוא בחינת "שם חושך סתרו", בחינת כתר והרצון העליון, שלמעלה מן ההשגה.

אלא שמאיר לגילוי ע"י אור החכמה. וזהו ואספת דגנך ותירושך ויצהרך פי' דגנך הנגלות שכתורה שנק' חטה לכו לחמו בלחמי.

אלא שהוא מאיר ומתגלה באמצעות אור החכמה. וזהו "ואספת דגנך ותירושך ויצהרך": "דגנך" הם החלקים הגלויים שכתורה, שנקראת חיטה, ככתוב: "לכו לחמו בלחמי".

תירושך בחי' נכנס יין יצא סוד שהוא רזין דאורייתא. והוא כמו גופא דאורייתא ונשמתא הנז' [הנזכר] בפי' בהעלותך (דקנ"ב ע"א)

"תירושך" הוא בחינת "נכנס יין יצא סוד", כלומר סודות התורה. והוא כמו גוף התורה ונשמתה, הנזכרים בפרשת בהעלותך (דף קנ"ב ע"א);

ויצהרך הוא רזא דרזין בחי' נשמתא לנשמתא וכענין טמירא דכל טמירין שגם מבחי' ההעלם הוא נעלם כענין כי גאה גאה.

ו"יצהרך" הוא סוד הסודות, בחינת "נשמתא לנשמתא", וכמו "טמירא דכל טמירין", שהרי הוא נסתר אפילו מדרגת ההעלם, כענין "כי גאה גאה".

וכמ"ש בביאור ע"פ בהעלותך בפי' שמן משחת קדש שבחי' קדש העליון הוא חכמה עילאה והשמן מושח את הקדש כי הוא מו"ס [מוחא סתימאה] דעתיקא.

וכמו שמבואר בביאור על הפסוק "בהעלותך", בענין "שמן משחת קודש": בחינת "קודש" העליון היא החכמה העילאה, והשמן מושח את הקודש, כי הוא מוחא סתימאה דעתיקא.

אשר אבא יונק ממזל השמיני שבו נמשך הארה מבחי' שמן דמו"ס [דמוחא סתימאה]. וזהו ענין כשמן הטוב כו' זקן אהרן.

שהרי אבא יונק מהמזל השמיני, שבו נמשכת הארה מבחינת השמן שבמוחא סתימאה. וזהו ענין "כשמן הטוב" וגו', "זקן אהרן".

ולכן הוא בן עמרם דפי' הרח"ו [הרבי חיים ויטאל] הובא במק"מ [במקדש מלך] פי' שמות (די"א ע"ב) שהוא מענין עמר נקא כי הוא אבא דיניק ממזל החי' ע"ש.

ולכן הוא בן עמרם, כפי' שפירש הרח"ו, והובא במק"מ בפרשת שמות (דף י"א ע"ב), שהוא קשור ל"עמר נקא", כלומר "צמר נקי", משום שהוא בחינת אבא היונק מהמזל השמיני; עיין שם.

וקסבר קרח שאביו שהוא שמן א"כ הוא מו"ס [מוחא סתימאה] שלמעלה מבחי' אהרן שנמשח רק בהארה ממנו הנמשך ע"י שערות כו'.

וקרח סבר שאביו הוא השמן, ואם כן הוא מוחא סתימאה, שלמעלה מבחינת אהרן, שנמשח רק בהארה ממנו, הנמשכת באמצעות השערות וכו'.

44 ועם היותו מגבורה הרי במו"ס [במוחא סתימאה] מלובש גבורה דעתיק ומגבורה זו עיקר שרש היחוד שהוא השפעת השמן כו'.

ואף שהוא בא מגבורה, הרי שבמוחא סתימאה מלובשת הגבורה דעתיק, ומגבורה זו נובע עיקר שורש היחוד, שהוא השפעת השמן וכו'.

וע' בהרמ"ז [בהרב משה זכות] פ' אמור שם שמן משחת קדש איהו מסטרא דשמאלא דאתמר בה וקדשת את הלוי'ם היינו גבורה דע"י [דעתיק יומין] שבמו"ס [שבמוחא סתימאה]. א"כ הוא למעלה ממשא ואהרן שהם בחו"ב [בחכמה ובינה] דאצילות שמקבלים רק ממזלות דמו"ס [דמוחא סתימאה].

ועיינו ברמ"ז על פרשת אמור שם: "שמן משחת קודש הוא מצד שמאל, שעליו נאמר: 'ויקדשת את הלוי'ם'. כלומר, הגבורה דעתיק יומין שבמוחא סתימאה. אם כן, הוא למעלה ממשא ואהרן, הנמצאים בחכמה ובינה דאצילות, המקבלות רק מהמזלות של מוחא סתימאה.

45 וכמו השערה שאינה ערוך לגבי עצמיות המוחין. וע' ברע"מ [ברעיא מהימנא] ר"פ כי תשא גבי במי מתקדש ע"פ ב"ד [בית דין] ובפ"י הרמ"ז [הרב משה זכות] שם.

והוא כמו השערה, שאינה ניתנת להשוואה לעצם המוחין. ועיינו ברעיא מהימנא בתחילת פרשת כי תשא, בעניין "במי מתקדש? על פי בית דין", ובפירוש הרמ"ז שם.

וזהו ויקח קרח בן יצהר שלקח לו לטענה היותו בן יצהר ור"ל [ורוצה לומר] שאף לו יהא שבאצי' החסדים גבוהים מהגבורות

וזהו ויקח קרח בן יצהר: קרח ביסס את טענתו על כך שהוא בן יצהר. כלומר, גם אם נניח שבאצילות החסדים גבוהים מן הגבורות,

אמנם היותו בן יצהר בחי' שמן מו"ס [מוחא סתימאה] הרי שם הגבורות גבוהים יותר ע"ד שיאמרו ליצחק כי אתה אבינו פנימיות אבא ובמשה נאמר ופני לא יראו וזהו להצהיל פנים משמן.

אולם כאשר להיותו בן יצהר — בחינת השמן שבמוחא סתימאה — שם הגבורות גבוהות יותר, בדומה לכך שיאמרו ליצחק: "כי אתה אבינו", בחינת פנימיות אבא. ועל משה נאמר: "ופני לא יראו". וזהו "להצהיל פנים משמן".

46 וע"כ סבר שהוא בגבורה שלו יגיע למעלה ממה שאהרן כו'. אך באמת טעה בזה דהשמן עצמו א"א להגיע כלל

ולכן סבר שבכוח הגבורה שלו יגיע למעלה ממה שאהרן וכו'. אך באמת טעה בכך: אי אפשר להגיע כלל אל השמן עצמו,

כי הוא ישת חשך סתרו וא"א להיות ממנו שום גילוי כ"א אחר שנמשך ע"י השערות דוקא בחי' עמר נקא שהוא בחי' עמרם כנ"ל.

כי "שם חושך סתרו", ואי אפשר שתהיה ממנו שום התגלות אלא לאחר שהוא נמשך דווקא באמצעות השערות, בבחינת "עמר נקא", שהיא בחינת עמרם, כנזכר לעיל.

47 וזהו ענין אהרן בחי' נראה אור אותיות אהרן שבו ועל ידו דוקא נראה אור והוא נמשך מבחי' שמן למאור מקור האור.

וזהו עניינו של אהרן: בחינת "נראה אור" — אותיות אהרן; שהרי דווקא בו ועל ידו נראה אור. אור זה נמשך מבחינת "שמן למאור", מקור האור.

אבל עכ"ז [עם כל זה] השמן בעצמו אינו מאיר כלום כ"א ע"י האור הוא בחי' חכמה שיונק ע"י שערות דעמר נקא הנ"ל.

אך למרות זאת, השמן עצמו אינו מאיר כלל, אלא באמצעות האור, שהוא בחינת חכמה, היונקת באמצעות השערות של "עמר נקא" שהוזכרו לעיל.

משא"כ קרח בחי' קרחה שאין בו בחי' שערות לא יוכל להמשיך כלום מבחי' שמן הטוב.

לעומת זאת, קרח — בחינת קרחה, שאין בו בחינת שערות — אינו יכול להמשיך דבר מבחינת השמן הטוב.

48 ולכן אדרבה נהפוך הוא דמשה ואהרן דוקא נקראו שני בני הי"צהר כמ"ש ברכות בא ר"פ ט"ו לפי שבהם

לכן, אדרבה, ההפך הוא הנכון: דווקא משה ואהרן נקראים "שני בני היצהר", כפי שנאמר במדרש רבה, בא, תחילת פרק ט"ו; משום שבהם

ועל ידם דוקא נמשך בחי' כשמן הטוב כו' כמ"ש מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד כשמן הטוב כו'

ועל ידם דווקא נמשכת בחינת "כשמן הטוב" וכו', כפי שנאמר: "מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד, כשמן הטוב" וכו',

דקאי על משה ואהרן כמשארז"ל [כמו שאמרו רבותינו זכרונם לברכה] (בהוריות פ"ג [פרק ג'] דף י"ב ע"א וברכות

פרשה קרח ובפי ויקרא ספ"ג [סוף פרק ג'] והיינו לפי שהם מבחי' ב' מזלות ונוצר ונקה שבהם

והכוונה למשה ואהרן, כפי שאמרו חז"ל (הוריות, פרק ג', דף י"ב ע"א, ובמדרש רבה, פרשת קורח, ובפרשת ויקרא, סוף פרק ג'). זאת משום שהם מבחינת שני המזלות, נוצר ונקה, שבהם

ועל ידם דוקא נמשך בחי' שמן הטוב וגם בתחלת אצילות העולמות היה צמצום ונמשך האור בבחי' קו וחוט דוקא כדי שעיי"ז יוכל להיות המשכת אור א"ס ב"ה בבחי' גילוי בפנימית כו'

ועל ידם דווקא נמשכת בחינת השמן הטוב. גם בתחילת האצלת העולמות היה צמצום, והאור נמשך דווקא בבחינת קו וחוט, כדי שעל ידי כך יוכל אור אין סוף, ברוך הוא, להימשך ולהתגלות בפנימיות וכו';

משא"כ אם לא היה נמשך בבחי' קו לא היה יכול להיות שום גילוי למטה וגם כל העגולים והמקיפים אינן נמשכים מאור א"ס אלא עיי' הקו וחוט שהוא אור פנימי ונמשך עיי' צמצום ומקום פנוי מקודם כו' ואילו אילו לא היה האור נמשך בבחינת קו, לא הייתה יכולה להיות שום התגלות למטה. גם כל העיגולים והאורות המקיפים נמשכים מאור אין סוף רק באמצעות הקו והחוט, שהוא אור פנימי ונמשך לאחר צמצום ומקום פנוי וכו';

ואח"כ נמשך בחי' הקו ואז ממנו דייקא מתעגלים העגולים והמקיפים כו' ואם לא כן לא היה יכול להיות שום המשכה ועמ"ש במ"א בענין הרועה בשושנים א"ת [אל תקרי] שושנים אלא ששונים כו'.

ואחר כך נמשכת בחינת הקו, ואז דווקא ממנו מתעגלים העיגולים והאורות המקיפים וכו'; ובלעדיו לא הייתה יכולה להיות שום המשכה. ועיינו במה שנכתב במקום אחר בעניין "הרועה בשושנים" — אל תקרי "שושנים" אלא "ששונים" וכו'.

וכמ"כ [וכמו כן] בחוטי הציצית עצמן ששרשן מבחי' שער רישיה כעמר נקא והרי איתא בע"ח [בעץ חיים] שער א"א פ"ה ויש בחי' שערות מעולין מן הלבנונית כו' וכ"ה במבוא שערים ש"ג ח"ב [חלק ב'] ספ"ט לפי שהשערות הם ווין ונמשכים מת"ת [מתפארת] דעתיק כו',

וכך גם בחוטי הציצית עצמם, ששורשם מבחינת "שער רישיה כעמר נקא". והרי נאמר בעץ חיים, שער אריך אנפין, פרק ה': "ויש בחינת שערות מעולין מן הלבנונית" וכו'; וכך הוא גם במבוא שערים, שער ג', חלק ב', סוף פרק ט, משום שהשערות הן ווי"ן ונמשכות מתפארת דעתיק וכו'.

וגם כי הרי מבואר למעלה שחוטי הציצית זהו ענין אי עם זקן אהרן שלכן קרח שחלק על כהונת אהרן חלק גם כן על מצות ציצית.

ועוד, הרי הוסבר למעלה שחוטי הציצית הם עניין אחד עם זקנו של אהרן; לכן קורח, שחלק על כהונת אהרן, חלק גם על מצוות ציצית.

וזקן אהרן זהו בחי' י"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] אשר שם י"ג מדה"ר [מדות הרחמים] ומבואר במ"א שבי"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] מאיר ונמשך הארה שלמעלה מעלה מהשתלשלות שהרי י"ג מדה"ר [מדות הרחמים] הוא בחי' נושא עון לכפר על פגם וחסרון המשכת המקיפים שנמשכים ע"י המצות כו' ועכצ"ל [ועל כרחק צריך לומר] שמאיר בהן הארה שלמעלה מהמקיף.

וזקנו של אהרן הוא בחינת שלושה עשר תיקוני דיקנא, שבהם נמצאות שלוש עשרה מידות הרחמים. מבואר במקום אחר שבשלושה עשר תיקוני דיקנא מאירה ונמשכת הארה שלמעלה הרבה מאוד מהשתלשלות; שהרי שלוש עשרה מידות הרחמים הן בחינת "נושא עוון", כדי לכפר על הפגם והחסרון בהמשכת האורות המקיפים הנמשכים על ידי המצוות וכו'. על כורחנו צריך לומר שמאירה בהם הארה שלמעלה מן המקיף.

וכי"ה במב"ש [במבוא שערים] ש"ג ח"ב [חלק ב'] ספ"ה בענין רישא תנינא דאריך שמתלבש בי"ג ת"ד [תיקוני דיקנא] ולא באברים לרוב העלמו כו', ועמ"ש מזה בכיאר ע"פ שוש אשיש ומה שכתוב סד"ה כי ההרים ימושו בענין מאי פרי מצות.

וכך נאמר גם במבוא שערים, שער ג, חלק ב, סוף פרק ה, בענין רישא תנינא דאריך, המתלבש בשלושה עשר תיקוני דיקנא ולא באברים, מפני העלמו הרב וכו'. ראו גם מה שנכתב על כך בכיאר על "שוש אשיש", ובסוף המאמר המתחיל "כי ההרים ימוש", בענין "מאי פרי מצות".

ועמ"ש סד"ה את שבתותי תשמרו בענין פי' אני הוי' דפי' אני הוא עצמותו ית' עם שם הוי' שהוא מה שמאיר על ידי צמצום בחי' יו"ד כו'

וראו גם מה שנכתב בסוף המאמר המתחיל "את שבתותי תשמרו", בענין פירוש "אני הוי'": "אני" הוא עצמותו ית' יחד עם שם הוי', שהוא מה שמאיר באמצעות הצמצום, בחינת היו"ד וכו',

כולא חד ממש וכמ"ש לעיל בשם בראשית רבה פרשה ד' הוי' כשהוא רוצה הלא את השמים ואת הארץ אני מלא וכשהוא רוצה היה מדבר עם משה מבין שני בדי הארון וע"ש.

הכול אחד ממש; וכמו שנכתב לעיל בשם בראשית רבה, פרשה ד: "הוי', כשהוא רוצה — הלא את השמים ואת הארץ אני מלא; וכשהוא רוצה — היה מדבר עם משה מבין שני בדי הארון"; ועיינו שם.

וזהו שאמרו צמצם שכינתו בין שני בדי ארון הרי שזה נקרא צמצום לגבי א"ס ב"ה ועל ידי זה עיקר הגילוי עד שהכלי לגילוי בחינה זו דייקא נקרא קדש הקדשים ומכל מקום בא הגילוי ע"י צמצום דוקא.

וזהו שאמרו: "צמצם שכינתו בין שני בדי הארון". הרי שהדבר נקרא צמצום ביחס לאין סוף ברוך הוא, ודווקא באמצעותו בא עיקר הגילוי, עד שהכלי לגילוי בחינה זו דווקא נקרא קודש הקודשים. ואף על פי כן, הגילוי בא דווקא באמצעות צמצום.

ועמ"ש מענין יו"ד דשם בד"ה שרי אשתך ובמ"א ע"פ מאמר הזהר) (חלק ג' פרשה אחרי דע"ט) הביאו עלי כפרה כו'.

וראו גם מה שנכתב בענין היו"ד של השם במאמר המתחיל "שרי אשתך", ובמקום אחר, על מאמר הזהר (חלק ג', פרשת אחרי, דף עט): "הביאו עלי כפרה" וכו'.

ועוד זאת כמ"ש בפרשה וישלח בד"ה ויקח מן הבא בידו מנחה ויעקב יו"ד עקב כו' הגם שיו"ד היא הארה מצומצמת כו'

ועוד זאת, כפי שנכתב בפרשת וישלח, במאמר המתחיל "ויקח מן הבא בידו מנחה": יעקב הוא יו"ד עקב וכו'; ואף שהיו"ד היא הארה מצומצמת וכו',

ע"ש שצ"ל בחי' זו דייקא, ועל דרך זה נתבאר ע"פ ט וב לחסות כו' כי העיקר שיהיה הוי' לי כו' ע"ש. עיינו שם, שדווקא בחינה זו צריכה להיות. ועל דרך זה נתבאר על הפסוק "טוב לחסות" וכו', כי העיקר הוא שהוי' יהיה "לי" וכו'; עיינו שם.

49 והנה על ידי שנמשך עתה הגילוי בבחי' קו על ידי התורה ומצות יהיה אח"כ לע"ל [לעתיד לבוא] גילוי אור הסוכ"ע שלמעלה מהקו כו' שהמקיף יתגלה בבחי' פנימי

כעת, באמצעות המשכת הגילוי בבחינת קו דרך התורה והמצוות, יהיה אחר כך, לעתיד לבוא, גילוי של סובב כל עלמין, שלמעלה מן הקו וכו': האור המקיף יתגלה כאור פנימי.

והיינו דוקא על ידי שנמשך תחלה גילוי א"פ [אור פנימי] מבחי' הקו אזי דוקא יוכל להיות לע"ל [לעתיד לבוא] גם כן גילוי המקיף מה שאין כן אם לא היה נמשך תחלה גילוי זה כו', וזהו ואמר ביום ההוא

וזה דווקא באמצעות המשכת גילוי האור הפנימי תחילה מבחינת הקו; רק אז יוכל להיות גם לעתיד לבוא גילוי של האור המקיף. אבל אילו גילוי זה לא היה נמשך תחילה וכו' — וזהו "ויאמר ביום ההוא",

הנה אלקינו זה קוינו לו שעל ידי שהמשכנו אותו בבחי' קוין על ידי ההמשכות שעל ידי תומ"צ [תורה

ומצות]

"הנה אלקינו זה קוינו לו": משום שהמשכנו אותו בבחינת קוים, באמצעות ההמשכות הנעשות על ידי התורה והמצוות,

שהם שלשה קוין תורה ועבודה וגמ"ח [וגמילות חסדים] ע"י זה יהיה נגלה אח"כ אור המקיף עצמו שלמעלה מהקו וכמ"ש במ"א בפ' ויקרא גבי ענין העבודה ומצות תלמוד תורה.

שהם שלושה קוים: תורה, עבודה וגמילות חסדים; באמצעותם יתגלה לאחר מכן האור המקיף עצמו, שלמעלה מן הקו. וכפי שמבואר במקום אחר, בפרשת ויקרא, בעניין העבודה ומצוות תלמוד תורה.

וזהו מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] בשש"ש [בשיר השירים] רבה ע"פ אני ישנה. פתחי לי פתח אחד של תשובה כחודה של מחט ואני פותח לכם פתחים שיהיו כו' וע"ש בילקוט ובזהר ח"ג [חלק ג'] פ' אמור (דצ"ה א')

וזהו מאמר חז"ל בשיר השירים רבה על הפסוק "אני ישנה": "פתחו לי פתח אחד של תשובה כחודה של מחט, ואני אפתח לכם פתחים שיהיו כו". ועיינו שם בילקוט ובזהר חלק ג, פרשת אמור (דף צ"ה ע"א):

ואני אפתח לכם תרעין עילאין ובמ"א אמרו ואני אפתח לכם כפתחו של אולם, פ"י שכל האתעדל"ת [האתערותא דלתתא] שבעולם נקרא רק פתח כחודה של מחט לגבי אור א"ס ב"ה הסוכ"ע שאין ערוך אליו כו'

"ואני אפתח לכם שערים עליונים"; ובמקום אחר אמרו: "ואני אפתח לכם כפתחו של אולם". פירוש הדבר הוא שכל אתערותא דלתתא שבעולם נחשבת רק לפתח כחודה של מחט, בהשוואה לאור אין סוף ברוך הוא, סובב כל עלמין, שאין לו כל ערך ביחס אליה וכו';

כי בפתח זה אי אפשר להיות נמשך רק מבחי' הקו וחוט הנמשך מאור א"ס ב"ה, וזהו פ"י כחודה של מחט עד"מ שבו נמשך החוט.

שכן דרך פתח זה אפשר להמשיך רק מבחינת הקו והחוט הנמשך מאור אין סוף ברוך הוא. וזהו פירוש "כחודה של מחט": למשל, זהו הפתח שדרכו מעבירים את החוט.

50 וזהו ענין בן פורת יוסף פורת אותיות תופר דהיינו שמחבר בחי' בייע לאצילות שיהיה הגילוי למטה כמו למעלה כמו שכתוב במ"א על פי לעשות הישר כו'.

וזהו עניינו של "בן פורת יוסף": המילה "פורת" מורכבת מאותן אותיות כמו "תופר", כלומר, יוסף מחבר את בחינת בריאה, יצירה ועשיה לאצילות, כדי שהגילוי למטה יהיה כמו הגילוי למעלה, כפי שמבואר במקום אחר על הפסוק "לעשות הישר" וכו'.

וזהו ענין המשכת הקו וחוט מאור א"ס גם למטה. וזהו על ידי פתח של תשובה ומע"ט [ומעשים טובים]. וזהו ענין המשכת הקו והחוט מאור אין סוף גם למטה. הדבר נעשה באמצעות הפתח של תשובה ומעשים טובים.

51 והנה עם היות שהוא רק בחי' כחודה של מחט והמשכת הקו כו' אך על ידי זה דוקא אפתח לכם כפתחו של אולם

והנה, אף שאין זו אלא בחינה של "כפתחו של מחט" והמשכת הקו וכו', דווקא על ידי כך [בא] "אפתח לכם כפתחו של אולם",

והוא גילוי אור א"ס ב"ה הסוכ"ע ממש, ומכל זה יובן ענין מה שהשיבו מרבע"ה [משה רבינו עליו השלום] שהעיקר הוא בהמשכת חוטי הציצית דוקא.

שהיא גילוי אור אין סוף ברוך הוא, סובב כל עלמין ממש. מכל זה יובן ענין תשובתו של משה רבנו עליו השלום, שהעיקר הוא דווקא בהמשכת חוטי הציצית.

אשר זהו התכלית והיכולת שאפשר להמשיך עתה ועל ידי זה ממילא לעתיד ואני אפתח לכם כו' ועיין ברבות סדר לך לך ס"פ מ"ג גבי אם מחוט ועד כו'

שזהו התכלית ומה שאפשר להמשיך עכשיו; ועל ידי כך, ממילא, יהיה לעתיד "ואני אפתח לכם" וכו'. ועיינו במדרש רבה, לך לך, סוף פרק מ"ג, על "אם מחוט ועד שרוך נעל" וכו':

מה יפו פעמיך בנעלים וע' בזהר חלק א' ויגש (דרי"ז ע"ב) בענין חוט של חסד ובפ"י הרמ"ז [הרב משה זכות] שם.

"מה יפו פעמיך בנעלים". ועיינו בזהר, חלק א', ויגש (דף ר"ז ע"ב), בענין חוט של חסד, ובפירוש הרמ"ז שם.

(ח"ב [חלק ב'] תרומה קמ"ט א' חלק ג' ויקרא כ"ג ב'. כ"ה סע"א [סוף עמוד א] ע"ב) ובפ' אחרי (דס"ד סע"ב [סוף עמוד ב]) ובמק"מ [ובמקדש מלך] שם. וע' בפ' נשא (קלי"ד ע"א) האי חוטא יקרא קדישא כו'.

(חלק ב', תרומה, קמ"ט ע"א; חלק ג', ויקרא, כ"ג ע"ב; כ"ה ע"א וע"ב), ובפרשת אחרי (דף ס"ד ע"ב), ובמקדש מלך שם. ועיינו בפרשת נשא (קלי"ד ע"א): "האי חוטא יקרא קדישא" וכו'.

ובמשנה ספ"ק [סוף פרק קמא] דקדושין על זה נאמר והחוט המשולש כו' ועמ"ש במ"א ע"פ מאמר הזח"א [הזהר חלק א] פ' וישלח (דקע"ה ב') בענין כי ישרים דרכי ה'.

ובמשנה, סוף הפרק הראשון של קידושין, נאמר על כך "והחוט המשולש" וכו'. ועיינו במה שכתבתי במקום אחר על מאמר הזהר, חלק א', פרשת וישלח (דף קע"ה ע"ב), בענין כי ישרים דרכי ה'.

ועייין בת"א [בתורה אור] סד"ה ויהי מקץ מ"ש בפ"י מארז"ל [מאמר רבותינו זכרונם לברכה] (פ"ב [פרק ב'] דחגיגה י"ב ב') חוט של חסד משוך עליו ביום ומזה יש להעיר למש"כ [למה שכתוב] בקר ויודע ה'.

ועיינו בתורה אור, בסוף המאמר המתחיל "ויהי מקץ", במה שכתב בפירוש מאמר חז"ל (פרק ב' דחגיגה, י"ב ע"ב): "חוט של חסד משוך עליו ביום". ומכאן אפשר להעיר על מה שכתוב "בוקר ויודע ה'":

בקר דוקא ועייין מענין בקר ויודע במדרש ובזח"ג [ובזהר חלק ג] פ' קרח (קע"ו ב') ובפ' בלק (דף ר"ד ע"ב) ע"פ בקר אערוך לך ואצפה.

דווקא "בוקר". ועיינו בענין "בוקר ויודע" במדרש ובזהר, חלק ג', פרשת קורח (קע"ו ע"ב), ובפרשת בלק (דף ר"ד ע"ב), על הפסוק "בוקר אערוך לך ואצפה".

ואפ"ל [ואפשר לומר] דלכן לענין חוטי הציצית קיי"ל [קיימא לן] ג"כ דכסות לילה פטור מן הציצית. כי עיקר המשכת חוט של חסד הוא מבחי' מדת יום כו':

ואפשר לומר שמטעם זה, גם בנוגע לחוטי הציצית אנו פוסקים שבגד לילה פטור מציצית, שכן עיקר ההמשכה של חוט החסד הוא מבחינת מידת היום וכו'.

52 קיצור. שכדי שיומשך הגילוי בבחי' פנימיות צ"ל ע"י צמצום והמשכת קו ולכן בחוטי הציצית אסור להשתמש בהן מה שאין כן בהטלית.

סיכום. כדי שהגילוי יימשך בפנימיות, עליו להימשך באמצעות צמצום והמשכת קו; לכן אסור להשתמש בחוטי הציצית, בשונה מהטלית.

ועדייז ארזי"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] כל האומר אין לי אלא תורה כוי וזהו פתחי לי פתח של תשובה כחודה של מחט בן פורת יוסף.

ובדומה לכך אמרו חז"ל: "כל האומר אין לי אלא תורה" וכוי. וזהו "פתחי לי פתח של תשובה כחודה של מחט", וכן "בן פורת יוסף".

53 וענין בן יצהר שמן מקור מוחין דאבא וענין דגנך תירושך ויצהרך ואהרן נמשך מבחי הארת מו"ס [מוחא סתימאה] שבמזלות ונוצר ונקח. וקרח טען שהוא בן שמן עצמו.

וענינו של "בן יצהר" הוא שמן, מקור המוחין של אבא; וכן ענינם של "דגנך, תירושך ויצהרך". אהרן נמשך מבחינת ההארה של מוחא סתימאה שבמזלות "נוצר" ו"ונקה". וקרח טען שהוא בן השמן עצמו.

אך באמת השמן עצמו הוא ישת חשך סתרו וא"א להמשיכו כ"א ע"י שיורד על הראש בחי' ושער רישיה כעמר נקא

אך לאמיתו של דבר, השמן עצמו הוא "שֶׁת חֶשֶׁךְ סְתָרוֹ", ואי אפשר להמשיכו אלא על ידי ירידתו על הראש, מבחינת "וּשְׁעַר רִאשִׁיהַ כְּעֶמֶר נֶקֶא",

וכן על הזקן וזהו דוקא ע"י משה ואהרן כמ"ש מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד כשמן הטוב כוי: וכן גם על הזקן. והמשכה זו נעשית דווקא באמצעות משה ואהרן, כפי שנאמר: "מֶה טוֹב וּמֶה נָעִים שֶׁבֶת אֲחִים גַּם יָחַד, כְּשֶׁמֶן הַטּוֹב" וגוי.

על המהדורה

המהדורה הזאת כוללת לשון המאמר והתרגום לעברית של ימינו.

The Hebrew text of Likkutei Torah: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

התרגום שלנו לעברית של ימינו, מתוך התרגום האנגלי שלנו מלשון הקודש, בלי הערות קה"ת: CC BY 4.0.

המהדורה כולה: CC BY-NC 4.0. מותר להעתיק, להדפיס ולהפיץ בחינם, בציון Kehot Publication Society ו־likuteitorah.com; אסור למכור.
/https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0

התרגום לעברית נעשה מהמהדורה האנגלית של likuteitorah.com בעזרת בינה מלאכותית (openai/gpt-6-luna-pro:batch), כשלשון המאמר לצדו לבדיקה. עדיין לא עבר עריכה אנושית. כל דבר חשוב יש לבדוק מול לשון המאמר.

הרבי ביקש ללמוד את מאמרי פרשת השבוע, «הפרשה החסידית», באותו שבוע, מחולקים לשבעת ימיו (Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725). למה ללמוד, וברכות הרבי: /likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha (Toras Menachem vol. 42, pp. 306-309).

מיזם חינוכי ולא מסחרי. אין כאן מכירה. אין שיוך לקה"ת, ל־Sefaria או לספריית ליובאוויטש. © likuteitorah.com

מתוך /likuteitorah.com/he/likutei-torah/korach/1

מוקדש לכבוד

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

אבי הרבי, רבי לוי יצחק